

Skrundeniece **Ieva Šperliņa** mācās Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā par deju un ritmikas skolotāju. Skrundas kultūras namā notika viņas diplomdarba tautas deju koncerts *Katram pašam laime sava*.

→ 9. lpp.

„Vietējo dzīvesvietas iebūvētas arī kalnā. Izskatās pēc rūķišu namiņiem, lai gan es tādos dzīvot negribētu – bailīgi un ļoti stāvi. Tur pat suni nevarētu turēt. Nav, kur izskrieties,” **par ceļojumu Itālijā saka Ulla Januša.**

→ 6.–7. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,68 eiro

Nr. 45
(11 427)

Pirmdiena, 2019. gada 15. aprīlis

Gada balva medniecībā

„Ieguldījums medniecībā ir nepārtraukta kompromisu meklēšana atkarībā no situācijas mežsaimniecībā un lauksaimniecībā,” saka ilggadējais mežkopis Jānis Iesalnieks, kurš tikko saņēmis Latvijas Mednieku savienības (LMS) Gada balvu par nozīmīgu ieguldījumu Kurzemē.

„Nav māksla uzturēt mežā daudz dzīvnieku, nav māksla izaudzēt skaistu mežu, bet māksla ir abus šos mērķus apvienot.”

Jānis Iesalnieks visu mūžu strādājis mežsaimniecībā, saņēmis Zemkopības ministrijas atzinību par centību nozares attīstībā, tagad tai pievienojis arī balvu par nozīmīgu ieguldījumu medniecībā.

J. Iesalnieks mežsaimniecībā nostrādājis 40 gadus, no tiem 17 gadus bijis virsmežzinis Kuldīgā, pēc Valsts meža dienesta optimizācijas – Dienvidkurzemē. Šobrīd viņš strādā kā individuālais konsultants mežkopībā. Kopš 1985. gada ir mednieks un medību kolektīva *Rudupe* biedrs, bet atzīst, ka pats neesot pārāk aizrautīgs mednieks, jo vairāk domā par floras un faunas sabalansēšanu. „Strādājot Dienvidkurzemes virsmežniecībā, lielu uzmanību pievēršam tam, lai maksimālie medību limiti tiktu plānoti racionāli un objektīvi,” teic laureāts. „Meklējām kompromisu, lai saglabātu dzīv-

nieku skaitu mežā, kas ļoti patīk medniekiem. Vienlaikus centāties aizsargāt mežsaimnieku un lauksaimnieku intereses. Latvijas Mednieku savienības skatījumā mums izdevies būt samērā objektīviem, jo pilnībā apmierināt visu vēlmes nav iespējams.”

Pēc J. Iesalnieka teiktā, situācija mežsaimniecībā un medniecībā ik pa laikam mainās. Mainoties arī cilvēku attieksme, jo mežs aug un no attieksmes atkarīgs arī dzīvnieku skaits. Vislabāk, ja lauksaimnieks ir arī mežkopis un mednieks, tad viņš pats var novērtēt saimniecību no visiem aspektiem. J. Iesalniekam īpašumā

ir mežs, ar lauksaimniecību gan viņš nenodarbojas. Pēdējā laikā lauksaimniekiem dzīvnieki vairs lielu skādi nenodarot, jo Āfrikas cūku mēra dēļ ievērojami samazinājies mežacūku skaits. Savukārt briežveidīgo populācija ir liela, tas nepatīkot meža īpašniekiem.

LMS Gada balvas Jaunmoku pilī daļa jau piekto reizi. Tās piešķir izcilākajiem medību saimniecības pārstāvjiem par mūža vai nozīmīgu ieguldījumu Latvijā un reģionos, kā arī par atbalstu medniecībā.

Daina Tāfelberga
Lāsmas Reimanes foto

Veselības lappusē – kas jāzina **par ērcēm** un to pārnēsātajām slimībām.

→ 10. lpp.

Skrundas vidusskolas skolotāja **Inese Pickaine** izmēģina *Samsung VR Gear* virtuālās brilles.

→ 3. lpp.

Trešdien, 17. aprīlī:

- Baznīcas ielas Šarms un Rolfa Vītāla makets.
- Bīskapa Hansa Martina Jensena atziņas.
- Laimīgās vistas un veselīgās olas.
- Kā svin Lieldienas ārzemēs.
- Ieteikumi un receptes svētku galdam.
- Kas satrauc Rendas iedzīvotājus.
- Muzikāli pasākumi muižās.

Nākamais laikraksta numurs iznāks 24. aprīlī.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Gan par,
gan pret,
gan
vienalga

Daiga Bitiniece,
tāl. 63350567,
daiga.bitiniece@
kurzemnieks.lv

Kā par jebkuru jauninājumu un pārmaiņām, arī par pagājušajā nedēļā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas publiskoto Latvijas vietējo pašvaldību jauno administratīvo teritoriālo iedalījumu jeb karti ir dzirdami šie trīs viedokļi. Un visus var saprast.

„Milzu resurss tiek zaudēts, uzturot teritoriāli un resoriski sadalītu un neefektīvu iestāžu tīklu.”

Pašvaldību vadītāji un Latvijas Pašvaldību savienība skali prasa ekonomisko pamatojumu, diskusijas, pārrunas un lielākoties nevēlas pārmaiņas saprotamu iemeslu dēļ – var zaudēt darba vietas un neatkarīgu lēmumu pieņemšanas iespējas. Iedzīvotāju viedokļi nav tik viendabīgi, pirmkārt, tāpēc, ka daudziem tas neko nemainītu (kā raidījuma *Krustpunktā* diskusijā sacīja bijušais pašvaldību ministrs Edgars Zalāns: ja no rīta pamostos novados, kas jau izveidoti pēc jaunās kartes, lielākā daļa nejustu nekādas pārmaiņas). Aizbraukt uz centru, uz darbu mūsdienās aktīvajiem iedzīvotājiem vairs nav nekādu problēmu, taču zinām, ka laukos dzīvo arī ļaudis, kam nepieciešams visdažādākais atbalsts, un tas būs jārisina arī lielajos novados. Otrkārt, daudzi (jo īpaši sociālajos tīklos) pārmet pašvaldībām nesaim-

nieciskumu, netālredzīgumu. Ekonomģeogrāfs Jānis Turlajs, kurš analizējis situāciju novados, uzsver, ka daudzi jauni cilvēki pamet Latviju zemās darba produktivitātes, zemo algu un zemās konkurētspējas dēļ, un tas cieši saistīts ar to, ka milzu resurss tiek zaudēts, uzturot teritoriāli un resoriski sadalītu un neefektīvu iestāžu tīklu, neizvirzot efektivitātes rādītājus publisko pakalpojumu sniedzējiem, bet daudzviet par nodokļu maksātāju naudu sniedzot ar uzņēmējiem konkurējošus pakalpojumus. Aplami arī tas, ka turpinās investīcijas objektos, kuriem nav ne ekonomiskās, ne demogrāfiskās attīstības priekšnoteikumu. Tam nevar nepieņemt.

Mūsupusē visaktuālākais, manuprāt, ir jautājums par Alsungas novadu, kura pašvaldība tās aktīvās priekšsēdes Daigas Kalniņas vadībā visos veidos (pat uzdziedot par savu novadiņu *Tiešās runas* studijā) vēlas saglabāt patstāvību vai arī apvienoties ar Jūrkalni un Gudeniekiem un palikt vēsturiskā suitu novada robežās. Man arī šis variants šķistu tīri labs, ja vien būtu iespēja izpildīt ministrijas noteiktos kritērijus, piemēram, par vienu stabilu, perspektīvu vidusskolu novadā. Viens no novadu izveides kritērijiem saka, ka pašvaldībai būs jānodrošina likumā noteiktās autonomās funkcijas, izņemot gadījumus, ja citos likumos noteikts citādi. Varbūt suitu novads var būt izņēmums? Varbūt ļaut viņiem pamēģināt?

TRĪS VIEDOKĻI

Kā vērtējat Valsts prezidenta amatam pašreiz izvirzīto Egila Levita kandidatūru? Vai partijas spēs vienoties par vienu kandidātu, ja tiks izvirzīti vēl citi?

Intriga ir

1. Atis Zakatistovs, 13. Saeimas KPV LV frakcijas vadītājs:
– Partijas frakcija ir tikusies ar trīs potenciālajiem kandidātiem, bet izvēli publiski paziņosim šodien. Egila Levita kandidatūru atzīstu par ļoti cienījamu, tāds ir arī partijas viedoklis. Viņam ir valstsvīra redzējums par Latvijas attīstību, visas va-

jadzīgās īpašības reprezentatīvo uzdevumu veikšanai. Deputāti, kas ar viņu tikās, bija gandarīti par sarunu. Zinu, ka Levits piekritīs tikai tad, ja būs koalīcijas atbalsts, bet mūsu frakcijas nostāju vēl nevaru izpaust. Zināma intriga ir. Iepriekšējās vēlēšanās ir bijušas dažādas problēmas – gan ar procesu, kā tiek izvēlēts kandidāts, gan ar

kandidatūras reprezentatīvajām spējām, valodu prasmi. KPV LV uzskata, ka prezidentam jāprot runāt ne tikai dzimtajā valodā, jo citādi viņš nevar pārstāvēt valsti starptautiskajā kontekstā. Neņemam vērēt un prognozēt citas iespējamās kandidatūras. Pašreizējam prezidentam Raimondam Vējonim pašam jāvērtē savas izredzes.

Liela nozīme starptautiskā apritē

2. Janīna Kursīte-Pakule, 13. Saeimas deputāte (Nacionālā apvienība):
– Atbalstīšu Egila Levita kandidatūru, mūsu partija viņu virzīja jau iepriekšējās vēlēšanās. Taču viņš ir izteicies, ka kandidēs tikai tad, ja neoficiāli iepriekš būs visu frakciju atbalsts. Šobrīd tā nav, un ir jau minēts, ka partijas virzīs vēl citus. Demokrātiskā sabiedrībā ir labi, ka nav tikai vienbalsīga pozīcija. Tajā pašā laikā jāuzmanās, zinot, ka Latvijā un visā Eiropā sāk valdīt uz

populismu balstītas tendences. Piekrītu, ka Levitam līdzīgi kā savulaik Vairai Viķei-Freibergai zināšanas iekšpolitikā nav tik lielas, kā varētu būt kādam kandidātam no Latvijas. Taču prezidenta uzdevumi, valsts viedokļa paušana un aizstāvība ārpusē ir tikpat vai pat svarīgāka nekā šeit. Levits ir jurists, daudz laika pavadījis starptautiskā apritē, iestājas par konservatīvām vērtībām, tāpēc atbalstu viņa kandidatūru. Pasaulē mainās, taču valsts galvagalī jāpastāv tra-

dicionālām vērtībām, citādi būs šūpošanās. Prezidenta vēlēšanās mums ir bijuši dažādi precedenti. Pieļauju, ka atkal no skapjiem un šūplādēm var tikt izvilkti kaut kas negaidīts. Gribētos, lai pārsteigums nebūtu bēdīgs. Nav runa par komunikablu prezidentu, kas spēj runāt vairākās valodās, svarīgi, lai Latvijas intereses tiktu pārstāvētas juridiski nevainojami, pat izcili. Levitam šajā ziņā neko nevar pārnest – viņš pārliecinoši iestāties par Latvijas vērtībām.

Ar profesionalitāti vienā jomā nepietiek

3. Augusts Brigmanis, Latvijas Zemnieku savienības priekšsēdis:
– Egils Levits ir ļoti labs un gudrs jurists, bet Latvijas Zaļo un Zemnieku savienība par viņu nebalsos. Nepietiek tikai ar to, ka ir profesionālis savā jomā. Šobrīd mēs vēl spriežam, kuru kandidātu izvirzīsim, tāpēc uzvārdu nenosaukšu. Tas tiks paziņots tuvākajās nedēļās. Manuprāt, prezidenta kandidātam jābūt cilvēkam ar autoritāti sabiedrībā, lai tā pēc ievēlēšanas viņu cienītu. Jābūt plašām zinā-

šanām ne tikai jurisprudencē, bet arī iekšpolitikā un ārpolitikā. Tāpat jābūt autoritātei ārvalstu aprindās. Nav svarīgs kandidāta dzimums, nedrīkst pēc tā diskriminēt. Tāpat nevar būt diskriminācija pēc vecuma. Runājot par pašreizējo Valsts prezidentu Raimonu Vējoni, jāatzīst, ka sabiedrībai par viņu ir dalītas jūtas. Viņa prezidentūras laikā bijuši gan kāpumi, gan kritumi, politiskas veiksmes un neveiksmes, tostarp ārvalstīs. Daudz apspriestas valodas zināšanas u.c. Pretrunīgo viedokļu dēļ

Vējoņa kungam pašam ar vēsu prātu jāizsver savas iespējas tikt ievēlētam atkārtoti, ja kāds viņu vispār izvirzīs. Šobrīd provizoriski visvairāk balsu ir Levita kungam, bet Saeimas vairākums vēl nav līdz galam pateikts. Pēc pieredzes varu teikt: iespējams, parādīsies vēl citi kandidāti. Ja Levitam būs atbalsta pārsvars, tiem pārējiem būs jāņem vērā, ka viņi startē ar lielu varbūtību, ka netiks ievēlēti.

Daina Täfelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā pasargājat sevi no ērcēm? Vai jums kādreiz tās ir iekodušas?

Valda Razumeiko, pensionāre: – Nekā nesargāju, un līdz šim, paldies Dievam, neviena nav iekodusi, lai gan dzīvojam laukos. Mežā īpaši neejam, dārzā ir kāds krūms, bet meža tieši blakus nav. Ja dodamies tur, skatāmies, lai apģērbs ir noslēgts. Vakcinējusies neesmu, bet tiem, kuri mežā strādā vai daudz lasa ogas un sēnes, varbūt vajadzētu.

Igors, kuldīdznieks: – Pa mežu neesmu staigājis ļoti sen, tāpēc ar ērcēm nav nekāda sakara. Esmu dzirdējis par domājies par vakcinēšanos, bet pagaidām nav laika pievērsties. Sen atpakaļ kāda iekoda, bet labi, ka viss beidzies laimīgi – bez veselības problēmām.

Edīte Blumentāle, skolas tehniskā darbiniece: – Ir gadījies, bet reti. Smejos, ka man negaršīgas asinis, jo arī odi nekož. Kad ērce piesūcas, tieku galā pati, bet, ja iekož bērnam, tad gan braucam pēc ātrās palīdzības. Ļoti sen pēc ērces koduma parādījās interesantas sajūtas: *lauza* kaklu, bija drebuļi. Ārsts pastāstīja, kādas ērcu izraisītām slimībām ir pazīmes, un tieši sakrīta. Domāju: ārpriests, nu būs! Bet analīzes parādīja, ka nav. Vienkārši apaukstējos. Agrāk vakcinējos, tagad vairs ne.

Daiga Petrauska, strādā Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrā: – Nav nekad iekodusi. Esmu potēta, bet ļoti, ļoti sen. Iespējams, vakcīna vēl darbojas, lai gan revakcinējusies neesmu. Laikam par to nedomāju. Ir cilvēki, kuriem kož, un tādi, kuriem nekož. Tad laikam esmu tā, kam nekož.

Viktors Skroderis, namdaris: – Visu mūžu esmu dzīvojis pa mežiem, bet nevienam pašam ērci neesmu noķēris. Nezinu, kā tas izdevies. Potēts neesmu un nesatraucos, jo pēdējā laikā uz mežu vairs nebraucu un pa pilsētu jau ērces nestaigā.

Aigars, rīdzinieks: – Neko neievēroju, jo uz mežu neeju. Ne tāpēc, lai izvairītos no ērcēm, bet vienkārši nesanāk – nav vajadzīgs. Vakcinēts neesmu, un ērce arī nekad nav iekodusi.

Antra Grīnberga
Madaras Salas foto

Kā virtuālās realitātes tehnoloģijas izmantot skolā

Digitālajā nedēļā no 27. līdz 29. martam Skrundas vidusskolas skolotājām Inesei Pickainei un Unai Ziņģei kopā ar skolotājiem no citām Latvijas skolām bija iespēja piedalīties *eTwinning* skolu savdabības tīkla un *Samsung* organizētās mācībās par virtuālās realitātes tehnoloģiju izmantošanu mācību procesā.

Mācībās 24 skolotāji no 12 Latvijas izglītības iestādēm praktiskās nodarbības izmēģināja *Samsung VR Gear* virtuālās brilles, iepazīs dažādas virtuālās un paplašinātās realitātes platformas, kuras var integrēt ķīmijas, dabaszinību, vēstures un ģeogrāfijas stundās.

Dalībnieki prezentēja savas projekta idejas un diskutēja par spēļu izmantošanu mācībās, bet žūrija apbalvoja veiksmīgākās. Pirmo vietu ieguva Tukuma 2. vidusskolas un Skrundas vidusskolas projekts *Virtuālais ceļojums Skrun-da-Tukums*, kurā tiks veidots virtuāls ceļojums par dzelzceļa vēsturisko lomu pilsētu attīstībā un matemātiskajām likumsakarībām saistībā ar dzelzceļu.

I. Pickaine jau vairākus gadus īsteno *eTwinning* skolu sadarbības projektus un aktīvi piedalās dažādās tehnoloģiju mācībās Latvijā un arī starptautiskās mācībās, piemēram, īpaši aprīkotā klasē Briselē. U. Ziņģe atzina: „Patika izmēģināt virtuālo tāfelī *AWWboard*, kur vairāki dalībnieki vienlaicīgi katrs ar savām *VR* brillēm kopīgi zīmē un veido kopdarbu,

tāpat projektā noteikti noderēs *Tinkercad* 3D modeļu veidošanas programma un *Sketchfab*, kur izveidotos 3D modeļus var pārvērst virtuālā pasaulē.”

Nodarbības vadīja Siguldas vidusskolas vēstures skolotājs un robotikas entuziasts Edgars Bajaruns. Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra, kas Latvijā administrē *eTwinning* skolu sadarbības tīklu, jau vairākus gadus pedagogu profesionālās pilnveides attīstīšanā sadarbojas ar tehnoloģiju uzņēmumiem.

Reģistrējoties *eTwinning*, skolotāji var īstenot projektus vietējā un Eiropas mērogā, izmantot bezmaksas tiešsaistes partneru atrašanas, sadarbības un projekta gaitas atainošanas rīkus, kā arī piedalīties vietējos un starptautiskos pedagogu profesionālās pilnveides pasākumos gan tiešsaistē, gan klātienē. Pašlaik *eTwinning.net* platformā reģistrējušies aptuveni 679 000 skolotāju. Informācija par citiem pasākumiem: www.etwinning.lv.

Jana Sūruma
Organizatoru arhīva foto

Skrundas vidusskolas skolotāja Inese Pickaine (no labās) kopā ar Tukuma 2. vidusskolas skolotājiem Ievu Feldbergu un Ilju Dobahovu.

Grib dot visām

Kuldīgas novada deputātiem finanšu komitejas sēdē 18. aprīlī būs jāraugās, vai pietiks naudas, lai atbalstītu nevis 10, kā bijis plānots, bet 11 vasaras nometnes novadā deklarētajiem bērniem.

Izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure sociālo, izglītības un kultūras lietu komitejā skaidroja, ka saņemti 11 pieteikumi, ārpus termiņa – vēl viens, tas bijis no Turlavas pamatskolas. Skolu nometnēm finansējums jau paredzēts budžetā. Misēklis gadījies arī Viesturam Zviedrim, kurš pieteikumā par nometni jaunsargiem uzrakstījis, ka ir Kuldīgas Centra vidusskolas jaunsargu instruktors. Pēc nolikuma arī šai nometnei būtu jāsaņem līdzfinansējums no skolas budžeta, bet paredzēts, ka tajā darbosies ne tikai skolas jaunsargi. V. Zviedris atzinis, ka nometni var rīkot arī bez pašvaldības

atbalsta, jo jaunsargiem finansējumu dod arī Aizsardzības ministrija, bet tādā gadījumā būtu liegta iespēja piedalīties bērniem, kas nav jaunsargi.

Nolikumā teikts, ka maksimālā summa no pašvaldības vienai nometnei ir 900 eiro. Lai atbalstītu visus iesniegumus, izglītības nodaļa piedāvā samazināt summu līdz 820 eiro. Deputāti gan vienojās ieteikt finanšu komitejai izskatīt iespēju summu nesamazināt un atbalstīt visas nometnes, jo uzņēmīgo cilvēku, kuri vasarā gatavi strādāt ar bērniem un uzņemties par viņiem atbildību, kļūst aizvien mazāk. Komitejas vadītāja Baiba Mikāla interesējās, vai tiek pārbaudīts, kā nometnes strādā. S. Dubure skaidroja, ka tas tiek darīts izlases kārtā. B. Mikāla rosināja tomēr apmeklēt visas.

Inguna Spuleniece

Šovasar ar pašvaldības finansiālu atbalstu darbosies šādas nometnes:

- Kuldīgas 58. skautu vienības atjaunošanas 30 gadu jubilejas nometne (projektu pieteica SIA DA1);
- *Esi sveicināta vidusskola!* (biedrība MESS);
- *Futbols – vairāk nekā spēle* (biedrība Kuldīgas futbola skola);
- *Ielecām vasarā* (SIA Viva fitness);
- Jauno florbolistu nometne (biedrība Kuldīgas florbola klubs);
- *Kamolīs* (SK Kuldīgas Hercogs);
- *Mans mantojums* (Kuldīgas novada sociālais dienests);
- *Jauki dzīvot laukos* (Dace Zommere);
- *Esi zirgā!* (biedrība Eguss);
- *Cinītāja gars* (ciņas klubs Team Kuldīga);
- *Ģadžetiem brīvdienas – par veselību, sportisku un radošu jaunieši!* (SIA DAMBI).

Aicina mūzikas skola

Trešdien, 17. aprīlī, no 16.30 līdz 18.00 E. Vīgnera Kuldīgas mūzikas skola aicina vecākus un bērnus uz atvērto durvju dienu. Varēs iepazīt mūzikas instrumentus un to skanējumu, paklausīties orķestra un kora dalībnieku sniegumu, uzzināt par iespējām mācīties skolā. Aicināti gan tie vecāki, kuru bērni ir pirmsskolas vecumā, gan tie, kuriem kāds no ģimenes ir mācījies vai vēl mācās mūziku.

MEDIĶI INFORMĒ

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensonē.

Krīt no kāpnēm un krēsla

No 5. līdz 12. aprīlim Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķiem bijuši 73 izsaukumi. Uz slimnīcu aizvesti 35 pacienti, no tiem trīs bērni. Alkohola reibumā bijušas trīs sievietes un četri vīrieši.

Divgadīgs puisītis nokritis pa kāpnēm un uz slimnīcu aizvests ar smadzeņu satricinājumu. 80 gadus vecam kungam kritiens no krēsla beidzies ar apakšstilba lūzumu. 65 gadus veca sieviete kritusi un pārsitusi galvu, bet astoņdesmitgadīga kundze – salauzusi ciskas kaulu.

Divi vīrieši cietuši auto sadursmē. 28 gadus veca vīrieša vadītā automašīna iebraukusi pretējā joslā uz ielas apmales un apgāzusies uz jumta zaļajā zonā. Šoferis uz slimnīcu doties atteicies. Savukārt 60 gadus veca kunga auto sadūries ar nekustīgu objektu. Vadītājs ar politraumām aizvests uz slimnīcu. 29 gadus vecs vīrietis ar zāģi daļēji nozāģējis sev pirkstu. Arī viņš nonācis slimnīcā.

Uzklausīja Inguna Spuleniece

Piesaistīs speciālistus ar stipendiju

Lai veicinātu jauno speciālistu vēlmi nākt strādāt uz Kuldīgas novadu, pašvaldība lemj par stipendiju piešķiršanu vecāko kursu studentiem, kuri mācās vajadzīgajās profesijās.

Sociālo, izglītības un kultūras lietu komitejā izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure pastāstīja, ka līdz šim pašvaldības stipendijas tika piešķirtas 1. kursu studentiem, bet tas ne vienmēr nozīmēja, ka jaunie cilvēki atgriezās novadā vai studijas pabeidza. Ņemot vērā citu novadu pieredzi, speciālisti pārliecinājušies, ka labāks rezultāts ir tad, ja finansiāli atbalstīti tiek cilvēki, kuri augstskolas jau gandrīz beiguši. Šobrīd Kuldīgas novadā visvairāk trūkst bioloģijas, fizikas, ķīmijas skolotāju un mediķu. Gadu no gada specialitātes varētu mainīties pēc vajadzības. Ar studentiem tiktu noslēgts līgums, ka pēc augstskolas viņi noteiktu laiku strādāt Kuldīgas novadā. Iecerēts studentus aicināt pieteikties publiski, arī uzrunāt mācību iestādēs. Visi nosacījumi tiks izziņoti, kad savu lēmumu pieņems dome.

Inguna Spuleniece

Deksnē tikai pirmsskolēni

V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas direktore Jana Jansone vērsusies domē ar lūgumu slēgt pirmsskolas izglītības programmu Ventpils ielā 16 (bijušajā Kuldīgas pamatskolā) un pamatizglītības programmu Deksnē skolā Padurē.

Sociālo, izglītības un kultūras lietu komitejā deputāti par šo jautājumu iztaujāja novada izglītības nodaļas vadītāju Santu Duburi. Viņa pastāstīja, ka šobrīd Padurē no 1. līdz 4. klasei mācās tikai 12 bērni. Prognozējot situāciju nākamā gada 1. septembrī, skolēnu skaits būs vēl mazāks, jo Padurē ir pietiekami tuvu pilsētai, lai vecāki bērnus vestu mācīties tur. Jau tagad izglītības programmā paredzētas darbības, ko nevar izdarīt, ja klasē ir pa vienam vai trim viena vecuma bērniem. Vienīgās pirmklasnieces vecāki uztraucas, ka bērnam zūd motivācija mācīties, censties būt

zinošākam.

Pirmsskolas grupiņās situācija ir pretēja: vecāki labprāt izvēlas mazos bērnus atstāt Padurē, turp brauc arī kuldīdznieki, tādēļ iecerēts pirmsskolas programmu attīstīt. Ar laiku mazo bērnu grupiņas Padurē varētu kļūt par kāda pilsētas bērnudārza filiāli, kā tas ir ar *Abelītes* grupām Pelčos.

Ventpils ielā savukārt prognozēts, ka nākamgad varētu būt tikai pieci bērni piecus un sešus gadus veco grupā. Skolas direktore lūdz nodrošināt viņiem iespēju mācīties citā mācību iestādē. S. Dubure uzsvēra, ka tā ir vecāku izvēle, kur likt bērnus. Viņiem var piedāvāt izvēlēties Padurē vai Kuldīgas 2. vidusskolu. Lai vecākiem palīdzētu, izglītības nodaļa sekos katra bērna iekārtošanai vecāku izvēlētajā mācību iestādē. Lēmums vēl jāapstiprina novada domes sēdē.

Inguna Spuleniece

Grib savu novadu

Lai saglabātu suitu kultūrtelpu, mūsu priekšlikums būs izveidot suitu novadu – tā, apspriežot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) piedāvāto vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas plānu, Alsungas novada iedzīvotāju sapulcē vienojās ap 60 sanākušo.

VARAM piedāvātajā plānā Alsungas novadu paredzēts apvienot ar Kuldīgas un Skrundas. Sapulcē iedzīvotāji diskutēja un izteicās, ka tāds plāns viņus neapmierina, tāpēc vairākums zālē esošo nobalsoja, ka jāpiedāvā variants kopā ar Gudeniekiem un Jūrkalni veidot atsevišķu novadu. Tālākais solis – ar abām šīm kopienām šādu plānu izrunāt.

RĀDĪTĀJI ESOT LABI

Pašvaldības priekšsēde Daiga Kalniņa iedzīvotājiem pēc dažādiem kritērijiem prezentēja, kāda Alsungas novadā ir situācija, salīdzinot ar kaimiņiem – Kuldīgas, Skrundas, Ventpils, Pāvilostas un Aizputes novadu.

Pēc teritorijas attīstības indeksa no Latvijas 110 novadiem Alsungas esot 32. vietā – tas ir augstāk nekā blakus novadiem, bet pēc iedzīvotāju skaita izmaiņām situācija esot līdzīga ar tiem. Arī Alsungā līdzīgi kā visā valstī sabiedrība noveco – virs 75 gadiem ir 22,41% iedzīvotāju, Kuldīgā – 20,68%, Skrundā – 20,02%, Aizputē – 24,8%, Pāvilostā – 24,01%. Bezdarba līmenis ir 4,8%, Kuldīgā – 6,2%, Skrundā – 7%. Trūcīgās personas – 2,4%, Kuldīgā – 4,35%, Skrundā – 6,76%. Noziedzīgie nodarījumi uz 1000 iedzīvotājiem – 8,9, Kuldīgā – 15,07,

Jānis Krūka: „Bija laiks, kad kopā ar Kuldīgas un Skrundas novadu bija viens rajons. Nekā sliktā tajā nebija. Dzīve bija normāla, visi pakalpojumi bija pieejami.”

Skrundā – 20,22. Pašvaldības budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju Alsungā ir 452,56 eiro, bet Kuldīgā un Skrundā summa ir mazāka. Arī nekustamā īpašuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju tiekot iekasēts lielāks nekā blakus novados. Dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda Alsungai (16,76%) uz vienu iedzīvotāju tiekot piešķirta mazā-

ka nekā kaimiņos (Kuldīgai – 17,81%, Skrundai – 21,74%). D.Kalniņa rādīja vēl citus datus un sacīja, ka Alsungas novads pēc kritērijiem, ko VARAM norādījis kā uzlabojamus līdz ar reformu, līdz šim nemaz nesaimniekojot slikti.

KULTŪRA UN LĒMUMI

Iedzīvotāji puda dažādus viedokļus. Deputāts Ainars Macpans sacīja, ka Alsungas novads ar savu suitu kultūru ir īpašs. Tā ir Latvi-

jas vērtība, kas saglabājama, tādēļ, jo skaļāk alsundznieki paudīs viedokli, ka ir pret pievienošanu, jo ātrāk valdība sadzirdēs un respektēs. Kāda iedzīvotāja sacīja, ka šajā reizē atkalapvienošana varētu nozīmēt, ka paši uz vietas nevarēs pieņemt būtiskus lēmumus un tādēļ vietējo dzīve pasliktināsies.

ARĪ RAJONĀ NEBIJA SLIKTI

Kāds vīrietis sacīja, ka vēl nesen bijis laiks, kad kopā ar Kuldīgas un Skrundas novadu bijis viens rajons, un nekā sliktā tajā neesot bijis. Dzīve bijusi normāla, visi pakalpojumi bijuši pieejami. Cita sieviete piebilda, ka, pievienojot Gudeniekus, kur iedzīvotāju maz un ienākumu arī, Alsunga tikai zaudētu. Kāda sieviete sacīja, ka pievienošanās Kuldīgas novadam būtu laba, jo tas nodrošinātu labākas sociālās garantijas: miršanas pabalsts būtu lielāks, labi sociālās aprūpes centri un veciem un trūcīgiem cilvēkiem tiktu piegādāta malka. Alsungā tā neesot.

Cita iedzīvotāja bilda, ka jaunās ģimenes aizejot no Alsungas, bet tās, kuras strādā Kuldīgā, bērņus nākamgad gribot skolā laist tur.

Novadam esot jādomā, kā attīstīt uzņēmējdarbību, jo ar kultūru vien izdzīvot nevarot. D.Kalniņa skaidroja, ka pašvaldība nevar veidot darba vietas. Tā var atbalstīt uzņēmējdarbību, ko Alsungā arī darot. Alsunga ir UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā, tādēļ valstij finansāli jāatbalsta kultūrtelpas saglabāšana.

IESPĒJA LEMT LĪDZINĀSIES NULLEI

D.Kalniņa norādīja: piekrītot VARAM piedāvātajam plānam, iespēja uz vietas dzīvojošajiem lemt pašiem nākotnē varētu līdzināties nullei. Pagājušajās pašvaldības vēlēšanās piedalījušies 715 novada iedzīvotāji. Salīdzinot ar citiem novadiem, aktivitāte bijusi augsta – 59,43% (no 1203 balsstiesīgajiem). Pašreiz, ja novadā ir līdz 5000 iedzīvotāju, ir deviņi deputāti. Pēc reformas ir izstrādāts piedāvājums, ka novadā līdz

30 tūkstošiem iedzīvotāju (tāds varētu būt Kuldīgas, Skrundas, Alsungas apvienotais novads – red.) būs 15 deputāti. Tas nozīmē, ka arī pie ļoti aktīvas iedzīvotāju balsošanas un spējas vienoties par vienu kandidātu alsundznieku lielajā pašvaldībā pārstāvētu tikai viens vietējais.

Deputāts Ainars Macpans: „Jo mēs skaļāk teiksim, ka esam pret pievienošanu, jo ātrāk valdība ar mums rēķināsies. Būs spiesta kaut ko domāt un respektēt.”

PIEDĀVĀJUMAM NEPIEKRĪT

Pēc diskusijām iedzīvotāji nolēma, ka reformas virzītājiem

deputāti varēs paust viedokli, ka piedāvātajam VARAM plānam Alsungas novads nepiekrīt. Priekšlikums ir piedāvāt veidot vienotu novadu ar suitu kultūrtelpu. Tika nolemts, ka pēc tikšanās ar VARAM ministru Juri Pūci, kurš prezentēs un skaidros jauno plānu, kurā iecerētas 35 pašvaldības, tiks rīkota Alsungas iedzīvotāju aptauja.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Zīmēšanas pedagogi un gleznas

Līdz 5. maijam Kuldīgas novada muzejā var skatīt 13 Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) zīmēšanas katedras pasniedzēju darbu izstādi.

Izstāde veidota, lai iepazīstinātu kuldīdzniekus un pilsētas viesus ar daudzpusīgo zīmēšanas katedras darbību, tāpēc tai ir divas daļas: muzejā izstādīti pasniedzēju darbi, Mākslas namā – studentu. Muzeja sabiedrisko attiecību un izglītības nodaļas pārstāve Anita Balode pastāstīja, ka katedras docents Andrejs Ameļkovičs šo piedāvājumu izteicis, kad jau bijis gatavs izstāžu plāns šim pavasarim. „Uzreiz piekritām, jo sapratām, ka nevar laist garām lielisku iespēju iepazīt akadēmijas darbu un pasniedzēju radošo mākslu,” saka A.Balode. „Pedagogi ne tikai organizē mācības, bet ir arī profesionāli gleznotāji ar vērā ņemamu devumu Latvijas un pasaules kultūrā.”

Savukārt katedras metodīķis Ansis Rozentāls norādīja: skatītājus var samulsināt tas, ka zīmēšanas pasnie-

Par zīmējuma nozīmi gleznas radīšanā un mākslas izglītībā sarunājas LMA zīmēšanas katedras docents Andrejs Ameļkovičs un metodīķis Ansis Rozentāls.

dzeju darbu izstādē ir gandrīz tikai gleznojumi. „Taču zīmējums ir glezņas pamats – galvenā tā sastāvdaļa,” tā mākslinieks. „Neviens no šiem darbiem nav radīts bez zīmējuma, tas ir sākums visām vizuālās mākslas un dizaina izglītības nodaļām, lai students iegūtu pilnvērtīgas zināšanas un turpinātu radošo darbu pēc akadēmijas absolvēšanas.”

Izstādē redzami A.Ameļkoviča, A.Rozentāla, Dinas Ābeles, Anastasijas Bikovas, Normunda Brasliņa, Oļega Dzjubenko, Rolanda Grosa, Jolantas Jonikānes, Edvīna Kalnenieka, Valda Krēšliņa, Reiņa Liepas, Kristapa Zariņa un Elinas Zundes darbi. Sadarbība ar dažiem no šiem māksliniekiem vēl turpināsies. 12. aprīlī 17.00 muzejā atkal viesosies R.Liepa, bet 26. aprīlī 17.00 – A.Ameļkovičs. Tā nebūs vienkārša tikšanās, bet gan radoša darbnīca un praktiska saruna.

Daina Tafelberga Kristīnes Āboliņas arhīva foto

Par dzīvi nesūdzas, dzīvo tik nost

Nesen 70 gadu jubileju nosvinējusi *Puķuleju* saimniece Brigita Runika. Viņa par dzīvi nesūdzas, pati atrod lietas, ar kurām to bagātināt, un dienas aizpilda saimniekojot, nūjojot un pārlojot.

Brigita Runika nūjo jau četrus gadus. To dara katru darba dienu kopā ar kaimiņiem un draudzeni Zoju. „Mums ir noteikts konkrēts laiks – desmitos, tad sarunājam, uz kuru pusi iesim – uz ezera vai Mazīvandes –, ap pusdienlaiku atgriezāties.”

SKOLA, KOLHOZS, VEIKALS UN PASTS

Brigita Īvandē dzīvo 46 gadus, te pārcēlusies no suitiem. „Pēc Alsungas vidusskolas Rīgā gribēju iestāties ģeogrāfos, bet neizturēju konkursu un atbraucu atpakaļ. Tagad domāju: labi vien, ka tā, man būtu bijis Rīgā grūti dzīvot. Pēc tam sāku strādāt Alsungas skolā par pagarinātās grupas skolotāju, līdz krustmāte, kura dzīvoja Īvandē, aicināja nākt te, jo kolhozā meklēja grāmatvedi. Izgāju vajadzīgos kursus un sāku strādāt,” teic Brigita. Pārvācoties uz Īvandi, sākusi deļot pagasta deļu kolektīvā, kur iepazinusies ar vīru Uldi. Laulībā nodzīvojuši 43 gadus. Pirms trīs gadiem viņš devies aizsaulē.

Uzreiz pēc kāzām ģimene sākusi dzīvot *Puķulejās*. „Kolhozā strādāju līdz 1975. gadam. Kad Īvandes veikals palika bez vadītājas, mani pierunāja, lai eju tur. Veikalā strādāju 11 gadus, pēc tam līdz 1994. gadam biju pastniece. Tajā laikā vīrs te sāka saimniekot, privatizēja apkārtējās zemes. Tad vairs nevarēju apvienot darbu pastā un saimniecībā, tā no 1994. gada esmu mājāsaimniece,” stāsta Brigita.

Strādājot veikalā un pastā, iepazīti visi vietējie. „Kad kāds pajautā, kur ir kādas mājas, uzreiz nevaru iedomāties, bet, kad paprasu, kas tur dzīvo, tad gan skaidrs. Man te patīk, uz pilsētu nekad neesmu gribējusi. Man Alsungā ir mammas dzīvoklis, un, kad 2016. gadā nomira vīrs, domāju: „Varbūt atstāt visu un iet tur, ko te viena darīšu?” Tad iedomājos, ka šeit pavadīti 46 gadi, bet Alsunga man kļuvusi pilnīgi sveša, nevienam vairs nepazīstu.”

NŪJO UN PĒRĻO

Brigitai ir divi bērni – Marika un Jānis. Marika dzīvo Alsungā vecvecāku mājās, bet Jānis Jelgavā. „Man ir arī divas mazmeitas – Guna un Krista – un mazmazdēliņš Artūrs, kuram vārds dots par godu manam tēvam.”

Katra diena Brigitai ir aizpildīta, un sēdēt, neko nedarot, viņai nepatīkot. Īpaši darbīgs ir laiks, kad darāmi dārza darbi. Pati sev izaudzē nepieciešamos dārzeņus un arī puķes, kuras vasarās krāšņi izdaiļo visu *Puķuleju* teritoriju. Darbos palīdzot arī bērni, dēļ padarot vīriešu darbus – salabo kaut ko, malku sagādā –, bet ar pārējo galā tiekot pati. Brigita piekrīt: jo vairāk kustas, jo vairāk var izdarīt.

Kad vīrs aizgājis viņšaulē, pagasta feldšere Kiras tante ar Brigitas draudzeni, kaimiņiem Zoju aktīvi nūjojušas un paaicinājušas viņu līdzī. „Teica: „Nav ko sēdēt vienai mājās, ejam staigāt!” Tā iesāku, un šis jau ir ceturtais gads. Ejam katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, jo Zojai tad bērni brauc. Nevar jau saliekties, bet ir dienas, kad noejam tikai astoņus kilometrus, bet parasti desmit, bet, ja ir ļoti skaists laiks, iznāk pat 12. Nūjojot jūtos labāk. Pirmajā gadā, kad atnācu no pastaigām, gribēju apsēsties un atpūsties, kājas bija nogurušas. Tikai pēc laika varēju strādāt dārzā, bet tagad nemaz nevajag atpūsties – atnāku mājās, uzēdu pusdienas un eju dārzā, ziemā tīru sniegu.”

Otrs vaļasprieks sievietei ir pārlošana. Uz to pamudinājusi meita. „Mazmeitas bija sadomājušas, ka grib suitu tautastērpus. Nīeburiņiem priekšā vajadzēja maliņas,

suitu krādzīņas un aproces. Pēc agrāko laiku tehnoloģijas tām jābūt izsūtām, bet meita izdomāja, ka varētu arī pārļot. Viņa parādīja, kā tas darāms. Sākumā domāju, ka nemācēšu un nevarēšu, bet man patīk, un ziemā biju priecīga, ka ir, ko darīt.”

TOMĀTI SEV, RADIEM UN KAIMIŅIEM

Uz Brigitas kundzes viesistabas palodzēm saulē gozējas tomātu stādi, šogad to esot ap 200. Pie podiņiem kastītēs sasprausti šķirņu nosaukumi, kuru arī nav mazums. „Meitai, dēlam, pašai, Zojai ir siltumnīcas, tad nu visiem stādus izaudzēju. Man labi aug, ir pat bijuši rekordlieli, tuvu kilogramam. Nekādas īpašas metodes man nav – iesēju, sadīgst, sastādu podiņos. Agrāk stādīju kastītēs, bet tomātiem patīk, ka no saknēm pārstādot nenobirst smiltis, tāpēc labāk podiņos – tad ar visu zemīti ieroku. Domāju ap 10. maiju stādīt. Ja laicīgi to izdaru, jūlija vidū jau ir gatavi. Iepriekš man bija tikai sēklas no mammas laikiem vai no kaimiņiem ņemtas – norauj tomātu, pārgriež, izņem sēklas un vēlāk sēj. Pirms dažiem gadiem meita bija izlasījusi, ka *Mārupes sēklās* tās piedāvā ļoti plašā klāstā. Pirmajā gadā viņa man izdrukāja katalogu. Pasūtīju desmit šķirnes, un atšķirība ir – kvalitātē, izskats labāks, ķekarā visi vienādi, garšas īpatnības labākas. Pēc tam bija āķis lūpā, šogad pasūtīju jau 15 šķirnes,” atklāj Brigita.

TRAKTORU RŪKOŅA APLKUSUSI

„Televīzijā paskatos koncertus un izrādes, mazliet sekoju līdzī

politikai. Lasu žurnālus, avīzes un minu krustvārdu mīklas. Meita uzdāvināja planšeti, lai gan ļoti cīnījos pretī. Šogad prasīja, vai nevajag pasūtīt kādu jaunu žurnālu, atbildēju, ka ne un nākamgad arī *Levu* vairs nevajadzēs, jo tagad man ir planšete. Tur izmantoju *gūgli*, jo krustvārdu mīklām taču vajag! Tās sāku minēt pēc vīra nāves, jo agrāk tam nebija laika. Bija rukiņi, govīs, vistas. Kad vīrs aizgāja, dzīve mainījās. Vienu brīdi mums bija pat sešas slaucamas govīs, seši jaunlopi un vēl deviņas cūkas. Arī kartupeļus audzējam un graudus lopiem.”

Sieviete atzīst, ka arī pagasts ir mainījies, ja salīdzina ar to, kāds tas bija, kad uz šejieni pārcēlusies. „Mums vairs nekā nav, tikai baznīca un pagasta pārvalde. Agrāk bija arī veikals, pasts, medpunkts. Veikalā varēja parunāties ar cilvēkiem, bet kur tagad? Iestājies klusums. Agrāk ceļš gar māju bija dzīvs, un, kad nāca pavasaris, visās malās skanēja traktoru rūkoņa, mašīnas braukāja, putekļi griezās, bet tagad redzu, ka vietējais zemnieks Mārcis Zīle no rīta aizbrauc uz vienu pusi un vakarā brauc atpakaļ. To izjūtu visvairāk, taču sūdzēties nevaru, saku, ka bija labi man padomijas laikā un ir labi šajos laikos. Nemēdzu par dzīvi sūdzēties, jādzīvo nost, nav uz citiem ko pūkstēt, aprunāt,” saka Brigita.

Nesen viņa sagaidījusi 70. jubileju, kurā bērni sagādājuši jauku pārsteigumu. „Ķīšu viesu namā bija saaicinājuši tuvākos radus. Tas bija skaists pasākums. Parasti jau ir tā, ka satiekas tad, kad kāds aiziet citā saulē, biežāk nesanāk. Tad nu visi bija sarunājuši, ka jāsatiekas arī priecīgā pasākumā.”

Ar saviem talantiem priecē pārējos

Pēc desmit gadu pārtraukuma Īvandē notika pagasta talantu koncerts *Aprīļa pīlieni*. Desmit priekšnesumos vietējie dziedāja, dejoja un lasīja dzeju.

Īvandes muižas zāle bija ļauzu pārpilna. „Pirms desmit gadiem bija šāds pasākums. Nesen domājām, ka mums pagastā ir cilvēki, kuri kaut ko dara. Zinām, ka viens dzied, otrs dejo, tāpēc radās doma to atjaunot. Tikai divi pieteicās paši, pārējos uzrunājām. Cilvēki jāiedrošina, jo viņi domā: „Ko tad es, es jau neko!”” pastāstīja Inta Brūdere, kura kopā ar Guntu Zingbergu šo pasākumu organizēja. Uz skatuves pirmais kāpa Agris Zingbergs, kurš Īvandē uzaudzis pie vecvecākiem. „Man bija gods šo pasākumu atklāt. Uztraukums bija liels, jo publiski uzstājos pirmo reizi. Ģitāru spēlēju pusotru gadu, bet, kad mani uzrunāja, piekritu piedalīties.

Šādi pasākumi ir vajadzīgi, lai cilvēki izietu ārpus savas mājas, lai parādītu citiem, ko māc. Katrs zina savas spējas, un kautrība jāmet pie malas, ir jāuzdrīkstas,” sacīja A. Zingbergs. Pasākumā bija daudz dalībnieku, bet vēl vairāk skatītāju, tostarp Iveta Zaļmeža, kura atnāca pēc draudzenes ierosinājuma. „Viņas bērns piedalījās šajā konkursā, tāpēc mani uzaicināja līdzī. Domāju, ka dalībniekiem uzstāšanās nebija viegla. Bērniem ir vienkāršāk, jo viņi jau pieraduši grozīties un viņiem tas patīk, bet pieaugušam cilvēkam saņemties ir grūti. Tas ir slavējami, ka viņi to izdarīja. Man kā skatītājam bija patīkami to redzēt,” saka I. Zaļmeža. Iveta agrāk bijusi pašdarbniece – dejojusi un dzeju skaitījusi. „Koncerts bija skaists, omulīgs un mājīgs. Redzēju, ka skatītāju rindās nebija tikai vietējie, bet arī iebraucēji.”

Pasākuma laikā Īvandnieks Tālvāldis Kalnenieks veļtija dzeju un dziesmu akordeona pavadībā tiem Īvandniekiem, kuri devušies aizsaulē.

Pirmais uz skatuves kāpa Agris Zingbergs, kurš iesildīja publiku dziedot *Ziņģi par bailēm* un *Dzērvenīti*.

Pavasara piedzīvojums Itālijā

Kopā ar ģimeni Itālijā esmu bijusi vairākas reizes. Šoreiz uzmanības centrā Amalfi piekraste Salerno provincē. Ļoti populāra atpūtas vieta vasarā – cilvēku tad tik daudz, ka adatai neesot, kur nokrist. Mūsu mērķis: iepazīt vietējos, skaistās pilsētiņas un dabu, nesastopot tūristu masas. Tāpēc marts ir īstais laiks. Lai arī nav tik silti kā vasarā un daļa kafejnīcu un veikaliņu nestrādā, piedzīvojumam tas netraucē.

SĀKAM UN BEIGSIM ROMĀ

No Rīgas ar lidmašīnu uz Romu, pēc tam uz nomu pēc nelielas automašīnas, ar ko šaurajās ieliņās ērtāk. Ar iznomāto auto *Škoda Fabia* dodamies trīs stundu braucienā uz Pompeju, kur kādas ģimenes mājā ar atsevišķu ieeju nakšņojam netālu no vēsturiskās vulkāna apkrātes vietas. Saimiece runā tikai itālieki. Tā kā šāda situācija nav pirmo reizi, saprotamies diezgan labi. Palīdz žestu un angļu valoda, un itāļu valodā daudz vārdu ir saprotami arī latviešu ausij. Brokastis gan kārtējo reizi ļauj pārliecināties, ka labāk no šādas izvēles jāatsakās. Uz galda daudz ilgi glabāšanai iepakotu maizīšu, smalkmaizīšu, sausiņu un cepumu. Situāciju mazliet glābj jogurts, sula, ūdens, augļi un svaigas olas, no kā pagatavojam omleti.

ŠAURAJOS KALNU CEĻOS

Pirmais mērķis – slavenais Vezuvs. Līdz vulkāna pakājei var uzbraukt ar autobusu. Piedāvājumu daudz. Kurioza situācija, visticamāk, rodas tāpēc, ka nav tūrisma sezona. Kompānijā, kas šādu braucieni piedāvā, darbiniece sarēķina, ka katram jāmaksā desmit eiro. Izejam apspriesties, jo šis ir ērts, bet samērā dārgs variants. Vienojamies, ka tomēr to izvēlēsimies, kad tuvojās tā pati darbiniece. Esot nolēmusi, ka man ļaunot braukt par brīvu. Tagad zinām, ka ar atbildi labāk nesteigties. To secināsim arī citā ceļojuma dienā.

Dodoties uz vulkānu, pārliecinoties, ka autobusu vadītāji šaurajos kalnu ceļos ir īsti profesionāļi, jo pie platiem ceļiem pieradušajiem viņu manevri būtu grūti paveicami. Turp var doties arī ar mašīnu, tomēr mazāk pieredzējušajiem neiesaku, jo šaurajā ceļā bieži nāksies ar citām automašīnām un pat autobusiem samainīties ar milimetru precizitāti.

VĒSTURES STUNDA PIE VULKĀNA

Mazliet dīvaini ir kāpt līdz pašai vulkāna augšai, jo Vezuvs tiek uzskatīts par snaudošu – ik pa laikam notiek izvirdumi. Par laimi, lielākais bijis sen, bet var redzēt pirms dažiem gadiem izraisītā plašā meža ugunsgrēka sekas. Jūtos kā spoku mežā – visapkārt apdeģuši, sagāzušies koki, ko vēl ieskauj migla. Tā mazliet traucē, tāpēc vislabāk Vezuvu apmeklēt skaidrā laikā. Tomēr vulkāna varenību tas nemazina.

Dodamies uz netālo Pompeju, kuras atpazīstamību veicinājis tieši

Vezuvs un traģēdija. Kurš gan vēstures stundās nav dzirdējis par seno pilsētu, kas aprakta vulkāna pelnos? Tomēr te būt nav tas pats, kas lasīt grāmatā, – klātienē pārņem jociņas izjūtas. Īpašas pārdomas rada dažādas pozās pārākmeņojušies cilvēki, kurus arheologi atraduši, Pompejas ēkas atrokot no pelniem. Nebiju iedomājusies, ka pilsēta ir tik liela.

BRĪNĪŠKĪGĀ ADŽEROLA

Adžerola ir nedaudz lielāka par Kuldīgu, kaut gan nepamet sajūta, ka esam laukos. Vistas katrā sētā. Domājām mosties ar gaiļa dziesmu, tomēr jāuzliek modinātājs, jo gailis nemaz tik agri necēlās.

Apmetamies izcilā vietā *Jazz & Blues Apartments*, ko ieteiktu arī citiem. Mūsu izvēle nomāt nelielu automašīnu ir pareiza – uz šo māju vietu apmēram kilometrs jābrauc pa tik šauru ceļu, ka lielāks auto vienkārši iesprūst. Saimnieks ir džeza un blūza fans. Par to liecina interjers un mums atstātā mūzika SD kartē, kas jāieliek sienā iebūvētā atskaņošanas ierīcē.

Uz katru soļu var just, ka viesu uzņemšanu saimnieki izbauda. Visu smalki izstāsta, apjautājas, vai vēl ko nevajag, mudina prasīt, ja ko vajag. Virtuves skapjos – pārtika, kaut gan cenā tas nav paredzēts. Kaut ko izmantojam, kaut ko atstājam vietā. Īpaši patīk saimnieces ceptais pīrāgs uz galda. Novērtējam labu, tīru virtuvi, jo mums patīk arī pašiem gatavot ēdienu, produktus iepērkot veikaliņos. Šī nakšņošanas vieta var būt labs paraugs, no kā mācīties.

Adžerolā veikaliņi ir mazi – dažādi var apgrozīties labi ja pāris pircēji. Pārdevēji ir ieinteresēti, bet nav pārāk uzbāzīgi. Angļu valodu nezina, bet ļoti cenšas. Mēs arī cenšamies produktus prasīt itāļu valodā. Viņiem tas patīk.

Patīkami, ka var nopirkt vietējo pārtiku: olas, maizi, sieru, dārzeņus, augļus, gaļu. Uz vieniem un tiem pašiem veikaliem dodamies gandrīz katru vakaru. Vairāk piedāvājuma dēļ. Vienā tādā strādā dažiem gadiem izraisītā plašā meža ugunsgrēka sekas. Jūtos kā spoku mežā – visapkārt apdeģuši, sagāzušies koki, ko vēl ieskauj migla. Tā mazliet traucē, tāpēc vislabāk Vezuvu apmeklēt skaidrā laikā. Tomēr vulkāna varenību tas nemazina.

Dodamies uz netālo Pompeju, kuras atpazīstamību veicinājis tieši

Positāno kalnu pilsētiņa, pie kuras nonācām pa Dievu taku un 1500 pakāpieniem lejup. Pēc tam jākāpj atpakaļ uz augšu.

Raksta autore ar Pompejas drupās satikto draudzīgo sunīti.

Romas Kolizejā labāk ierasties vēlā pēcpusdienā, kad mazāk cilvēku.

jiem, lai tādu mēģina uztaisīt. Mēs būtu pircēji.

Maizes veikaliņā, kas ir arī kafejnīca, ap diviem galdiem sēž un runājas vīri krietnos gados. Tā kā ierodamies vēlu, nekad nedarām, būjam tik daudz kāroti maizīšu, cik gribam. Katru dienu tiek ceptas jaunas.

Mēdzam doties arī uz kādu restorānu. Izcilis izrādās viesnīcas saimnieka ieteiktais nelielais *Mascolo*, kur uzkodās ir picas maize ar sāli, eļļu un oregano. Saimnieci tik ļoti patīk mūsu komplimentus, ka uzkodas viņa atnes vēlējis. Apēdot arī pastīttās picas, piedzīvota pamatīga pārēšanās. Tomēr tā bija gardākā pica, ko esmu ēdusi ārpus Latvijas.

PA DIEVU TAKU PIE RŪKĪŠIEM

Mūsu apmešanās vieta Adžerolā izvēlēta netālu no rajona, kurā sākas trīs pastaigu takas: viena – 9 km uz pilsētiņu Pozitāno, otrā – 2 km, trešā – 2,5 km. Vispirms izvēlamies garāko – *Sentiero degli Dei* jeb Dievu taku, un tas izvērsās par ceļojuma kulmināciju. Skaisti:

kalni, pilsētas, Tirēnu jūra, akmeņi! Kaut arī informācija iesaka ceļā doties ar speciālajiem pārgājēju apaviem, mēs ejam ar parastām botām, un tas izrādās atbilstoši. Taka brīžam līdzena, brīžam akmeņaina, būjam tik daudz kāroti maizīšu, cik gribam. Katru dienu tiek ceptas jaunas.

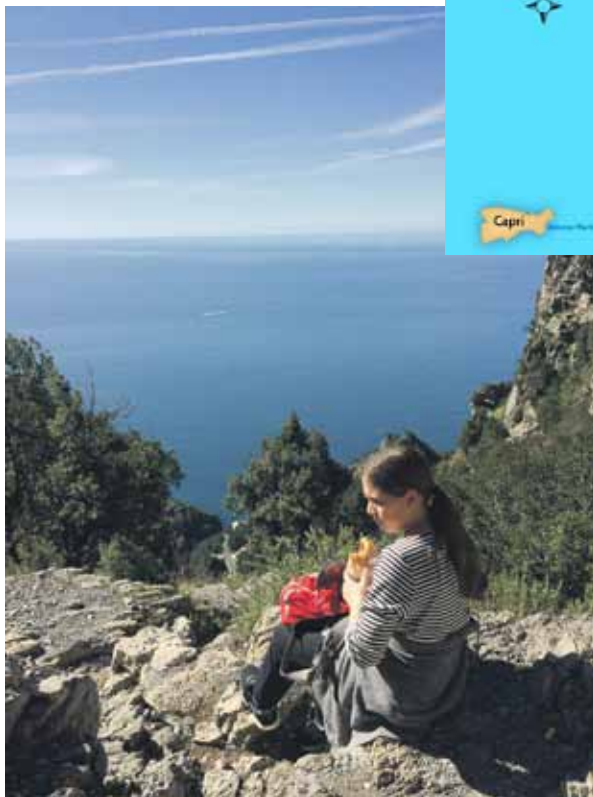
Interesantas ir vietējo dzīvesvietas, kas, piemēram, iebūvētas kalnā. Izskatās pēc rūķīšu namiņiem, lai gan es tādos dzīvot negribētu – bailīgi un ļoti stāvi. Liekas, ka tur pat suni nevarētu turēt. Nav, kur izskrieties. Izejam 9 km taku, un tad nāk interesantākais – līdz gala mērķim vēl ap 1500 paplatu pakāpienu. Mazliet grūts, bet interesants izaicinājums.

Izstaigājam Pozitāno pilsētiņu, pasēžam jūras malā, uzēdam. Nākamais loģiskais solis būtu sameklēt autobusu, lai dotos uz sākumu. Bet kāds skaļi pasaka to, ko domā visi: „Kā būtu aiziet arī pretējā virzienā?” Taka ejama četras stundas, sarēķinām, vai ar tumsu nokļūsim atpakaļ Adžerolā (Itālijā sāk krēslot jau ap sešiem). Ja pieliekam soli, varam. Ejam? Ejam!

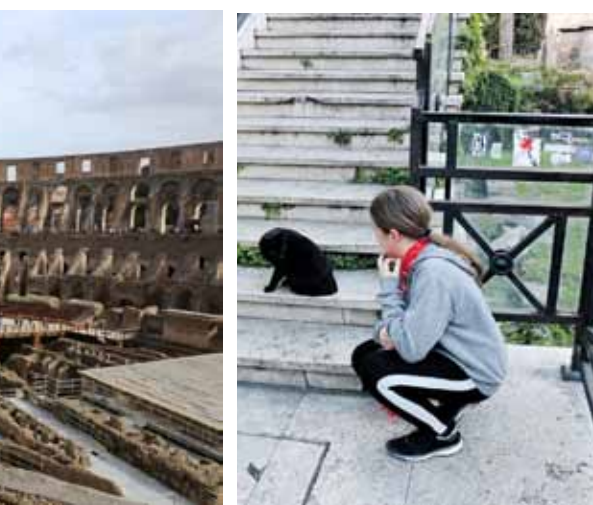
KUR TAS RAKSTĪTS?

Visur, kur dodamies, ir brīnišķīgas

Ullas Janušas teksts un arhīva foto (Jauno žurnālistu skolas dalībniece, Kuldīgas Centra vidusskolas 6. klases audzēkne)

Dievu takā no Adžerolas un Pozitāno ir brīnišķīgi skati. Apstājamies atpūsties.

Roma senu tempļu drupās ierikota kaķu patversme Largo Argentina. Bija arī kāds izmukušais.

aines ar apdzīvotiem kalniem un to pakāji, ar skatu pāri jūrai, ar zaļiem mežiem. Ravello pilsētā jau skaisti zied puķes, nogatavojušies apelsīni sakrutiši zemē kā pie mums rudenī āboli.

Labākais transports šaurajiem ceļiem, manuprāt, ir motocikls vai motorollers. Tos var iznomāt. Vēl noderēs lielā mašīna, bet izrādās, ka ne. Lai vieglāk iztēloties, Itālijā divvirzienu ielas bieži ir tik šauras, cik Latvijā vienvirzienu.

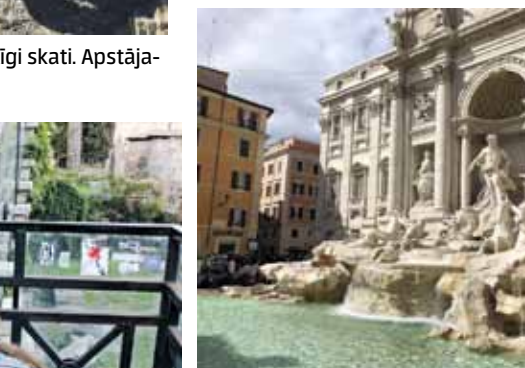
Stāvvietas gan laikam ir problēma. Var, manuprāt, ka brīvu vietu nav, taču tur, kur ir aizlieguma zīme, mašīnas tomēr stāv. Autostāvvietas rada arī kuriozums. Dodoties uz skaisto jūras alu pēc tam vairāk nekā 20 grādu, vakarā – atkal vēsi. Līdzīgi ir maizītes, augļi, kāds kārums, ūdens. Pa ceļam vairākas vietas un arī uz ielas tas pieejams brīvkrānā. Interesants ir ūdens automāts Adžerolā. Izvēlies – gāzētu vai negāzētu – un pildī pudelēs! Picci centi litrā.

Visur, kur dodamies, ir brīnišķīgas

NODERĪGI

- Picas Itālijā maksā vidēji 5 eiro mazajās pilsētiņās, bet 15 eiro – pie jūras, kur vairāk tūristu.
- Automašīnas *Škoda Fabia* noma nedēļā maksā 55 eiro (tūrisma sezonā būtu 280 eiro).
- Kolizeja amfiteātri jauniešiem līdz 18 gadiem ieeja brīva, pieaugušajiem – 12 eiro.
- Pompejas drupās līdz 18 gadiem ieeja brīva, pieaugušajiem – 15 eiro.
- Panteonā apmeklējums bez maksas.

Trevi strūklakā Romā jāiemet monēta uz atgriešanās.

Itālijā ražoto motorolleru Vespa muzejā. Viens no interesantākajiem – 1950. gada mdlis.

Roma senu tempļu drupās ierikota kaķu patversme Largo Argentina. Bija arī kāds izmukušais.

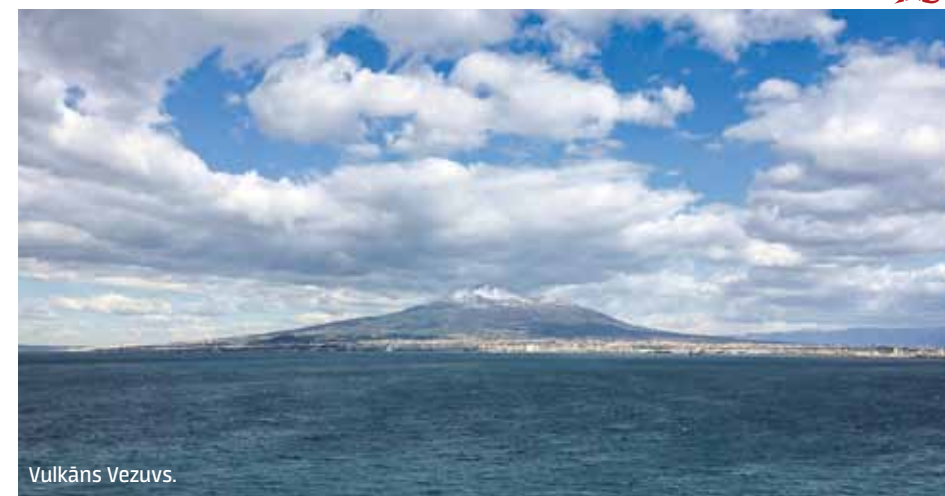
eiro kafijai. Mēs pasmejamies: kārtējo reizi, ja mazliet pagaida, cenas krīt. Par šo jautrību kungs tiek pie balvas – eiro kafijai.

PILSĒTAS VIDŪ – VISMAZĀKĀ VALSTS

Romā pavadāma tikai viena nakts. Rīt uz mājām. Nododam atpakaļ uzticama nomas auto, tālāk izmantojot sabiedrisko transportu vai ejot kājām.

Pēdējai naktij esam rezervējuši nelielu dzīvokli daudzstāvu mājā. Saimnieki izrādās kņieši. Viss it kā kārtībā, tikai krietni par uzbāzīgu liekas spēcīgu aromātu sajaukums no svečiem, smaržīgajiem kociņiem, vīraka un varbūt vēl kaut kā. Laikam ļoti centušies. Attaisām visus logus. Savdabīgi, ka mums sagatavotas čības. Tās tomēr neizmantojam.

Pēc Adžerolas secinu, ka iepirkšanās lielpilsētas veikalos, kur piedāvājums pielāgots tūristiem, manēko vairs nejaudā, bet prom neiet. Kad esam sataisījušies doties, kungs jau mierīgākā balsī saka, lai iedod vismaz

Ideāla mašīna šaurajām Itālijas ieliņām.

Skaistie dārzi Ravello.

Ieejam arī iespaidīgajā Panteonā – tā ir viena no Senās Romas ēkām, kas saglabājusies vislabāk. Pārsteidz tā vareņība. Augšpusē ir 9 m plata gaismas atvere, pa kuru vakarā varēja redzēt mēnesi. Ik pa brīdīm dažādās valodās atskan aidoņuprāt, jau vairs nav nekas īpašs. Romā uz katru soļu veikali, kurus varētu saukt *Nieciņi tūristiem par*

Itālijā visur sakrutiši apelsīni – kā mums āboli.

Slavenajā Trevi strūklakā, protonā – tā ir viena no Senās Romas ēkām, kas saglabājusies vislabāk. Pārsteidz tā vareņība. Augšpusē ir 9 m plata gaismas atvere, pa kuru vakarā varēja redzēt mēnesi. Ik pa brīdīm dažādās valodās atskan aidoņuprāt, jau vairs nav nekas īpašs. Romā uz katru soļu veikali, kurus varētu saukt *Nieciņi tūristiem par*

Slavenajā Trevi strūklakā, protonā – tā ir viena no Senās Romas ēkām, kas saglabājusies vislabāk. Pārsteidz tā vareņība. Augšpusē ir 9 m plata gaismas atvere, pa kuru vakarā varēja redzēt mēnesi. Ik pa brīdīm dažādās valodās atskan aidoņuprāt, jau vairs nav nekas īpašs. Romā uz katru soļu veikali, kurus varētu saukt *Nieciņi tūristiem par*

Pierādīt sevi

Skrundeniece IEVA ŠPERLIŅA mācās Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā par deju un ritmikas skolotāju. 5. aprīlī Skrundas kultūras namā notika viņas diplomdarba tautas deju koncerts *Katram pašam laime sava*.

„Man uzreiz bija skaidrs, ka koncerts būs Skrundā. Savas sajūtas vēlējos dot savējiem – cilvēkiem, kurus pazīstu.”

Diplomdarba koncertā *Katram pašam laime sava* uz skatuves sadejoja deju kolektīvi no Skrundas un Saldus.

Koncertā kolektīvi izdejoja dejas atbilstoši levas izvēlētajiem atslēgas vārdiem.

Kāda bija koncerta pamatdoma?

Atslēgas vārdi bija laime un cilvēks. Domu izteicu caur mīlestību, tikumu, draudzību, kopā būšanu. Par pamatu ņēmu dzejnieka Imanta Ziedoņa dzejoļus un epifānijas. Tēma ir par to, ka jebkurš cilvēks vēlas atrast laimi, bet to meklē kaut kur citur. Man liekas, ka cilvēkiem laime ir visapkārt un tepat vien. Kādam tā būs draudzība, mīlestība, darbs, kādam – kas cits. Uzskatu, ka lielākā laime esam mēs paši, ka varam būt viens otram. Ar laimi atrodam paši sevi, tā augot.

Kas piedalījās koncertā?

Skrundas bērnu deju kolektīvs *Jautrais dancis* un senioru deju kolektīvs *Virši*, Saldus jauniešu deju kolektīvs *Meduslāse* un tautas deju ansamblis *Kursa*. Ap šo laiku katram kolektīvam ir gatavs repertuārs, jo tuvojas deju skates. Ja koncerts būtu, piemēram, novembrī, tad kolektīviem varētu iemācīt vairāk savu deju horeogrāfijas vai iestudēt citas. Repertuārs bija gatavs, tāpēc mēģināju saprast, kādas dejas katram kolektīvam ir, ko ar tām varu iesākt. *Meduslāsēm* iemācīju horeogrāfiju, kas pirms kāda laika tapa manām skolas vajadzībām un kuru tagad uzlaboju. Arī bērnu kolektīvam izveidoju vienu horeogrāfiju.

Kas gatavojoties sagādāja lielākās grūtības?

Pats sākums, kad vajadzēja izdomāt un saprast, ko gribu un vēlos parādīt, visu salikt kopā, lai arī cilvēki no malas spētu uztvert manu sakāmo. Sākumā bija viena liela ideja, bet, meklējot dzejoļus un pārdomājot visu, doma izkristalizējās, par galveno ņemot cilvēku. Esmu gandarīta, ka varēju viegli komunicēt ar deju kolektīvu vadītājiem. Veiksmīgi sastrādājāmie, bija liela

atsaucība. Lielākās grūtības bija pašai ar sevi. Kādu reizi vajadzēja sevi vairāk piespiest saņemties un izdarīt jaunas vai iesāktas lietas, lai viss ietu uz priekšu. Zināju, ka darbu vērtēs skolas pedagogi.

Ko domā darīt pēc akadēmijas absolvēšanas?

Šobrīd strādāju divos Ogres bērnudārzos – *Strautiņā* un *Saulītē*. Ap 90 bērniem mācu dejojot. Divas reizes nedēļā no Rīgas braucu uz turieni. Zirņos jau otro gadu vadu jauniešu deju kolektīvu *Virpulis*. Lai gan pagaidām ir stabils darbs Ogrē un ir pieprasījums tur palikt, tomēr gribas būt Kurzemes pusē. Vēlme atgriezties ir spēcīgāka par apziņu, ka Ogrē ir un būs stabils darbs, taču par Kurzemes pusi vēl neko nezinu. Ja pati vēlēšos, darbu varēšu atrast.

Kam jābūt, lai strādātu ar bērniem?

Disciplīnai. Pirms diviem gadiem sāku strādāt Ogrē bērnudārzā, un tā bija kā prakse, jo pirms tam ar pirmsskolas vecuma bērniem nebiju darbojusies. Biju vairāk mīļa, nekā stingra, taču sapratu, ka jābūt disciplīnai. Rezultāti bija jau pirmajās nodarbībās, jo bērni saprot, ko vēlos panākt. Nodarbības uzreiz ir kvalitatīvākas. Jābūt gan mīļam un labam, gan disciplīnai, lai būtu panākumi. Dažreiz aizdomājos, vai tikai kaut ko neesmu pateikusi par stingru. Reiz manas vadītās nodarbības vēroja radniece, kura arī bijusi deju skolotāja. Viņa teica, ka strādājot tikpat stingri un dažreiz pat vēl stingrāk. Ir jāskatās, kāds ir nodarbību mērķis: svarīgs rezultāts vai vēlme radīt bērniem foršu vidi. Man pašai bieži vien aizmirstas, ka viņi ir tikai bērni. Liekas, ka viņi visu zina un saprot. Nodarbībās ne tikai mācāmies, bet arī ejam rotaļās, spēlējām spēles. Viens no maniem trikiem, kā viņus motivēt, – dodu

Skrundeniece Ieva Šperliņa savu diplomdarba koncertu uzveda dzimtajā pilsētā Skrundā, lai dalītos sajūtās ar vietējiem iedzīvotājiem.

uzlīmes, sakot, ka skatos, kurš labi uzvedas, kurš ne. Visi uzreiz gatavi cītīgāk strādāt, jo tā viņiem ir balva. Bērnudārza vadītāja teica, ka ir šokā par manu spēju savākt mazos bērnus. Atminos, ka pirmo pusgadu pēc strādāšanas no nodarbībām sāpēja kakls, jo nemanot pacēlu balsi.

Vai jaunieši deju kolektīvā neuzskata tevi par tādu pašu jauniešu, kuru var neņemt par pilnu?

Sākumā likās, ka tā ir, taču pārādīju, ka ar mani tā nebūs. Ir jābūt stingrībai, lai saprastu, ka esi pedagogs. Nedrīkst ņemt vērā to, ka tie ir tavi vienaudži, ir jāaizrauda

tāpat kā tad, ja vadītu cita vecuma deju kolektīvu. Jāklausa, lai būtu rezultāts. Ar šiem jauniešiem labi izdevās panākt vidusceļu. Lai gan esmu prasīga nodarbībās un dažreiz liekas, ka jauniešiem esmu jau apnikusi, jūtu no viņiem cieņu. Tomēr galvenā ir attieksme pret darbu.

Kāpēc izvēlējies mācīties par deju skolotāju?

Jau no pieciem gadiem dejuju tautas dejas. Devītajā klasē biju izdomājusi, ka iešu to mācīties. 12. klasē sabijos un aizgāju uz Latvijas Universitāti. Viens lieks gads bija vajadzīgs, lai saprastu, ka tiešām gribu mācīties par deju skolotāju. Šobrīd ir pirmā sezona, kad pati nedejoju, jo jāraksta bakalaura darbs, diplomdarbs, ir skola, pamata darbs. Visam nepietiek spēka un enerģijas. Lai kļūtu par deju skolotāju, jāmacās četri gadi. Pirmajos divos ir daudz pedagogijas un psiholoģijas, iegūstam pedagogisko izglītību ar specialitāti *Deju un ritmikas skolotājs*. Bija brīdis, kad nedēļā četras dienas bija skola Rīgā, divas braucu pie bērniem uz Ogrī, bet divas – uz Salaspili, kur dejuju deju kolektīvā. Piektdienās braucu uz Skrundu dejojot jauniešu deju kolektīvā *Tikai tā*, svētdienās – uz Zirņiem mācīt dejas jauniešiem. Tāds bija mans pagājušais gads, kad notika arī Dziesmu un deju svētki. Izdomāju, ka pati nedejošu, bet vairāk laika veltīšu sev un tam, kā mācu dejas. Bet ik palaikam prasās, un šis ir ilgākais laiks, kopš neesmu dejojusi.

Vai šobrīd šī profesija ir pieprasīta?

Kursā esam 20 studenti, pārējos kursus mazāk. Tomēr pieprasījums pēc deju pedagogiem ir milzīgs. Katrs no kursa strādājam vairākās vietās, jo pedagogu trūkst. Skolu gribēja aizslēgt, rodas jautājums, kam tas ir va-

jadzīgs. Tas ir liels darbs ar bērniem, un viņi ir mūsu nākotne. Par deju skolotājiem nāk strādāt cilvēki, kas paši ir dejujuši. Ja tu pats nedejo un mēģini kādam citam to iemācīt, nekas labs nevar iznākt. Kad bija Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija (RPIVA), šai profesijai bija arī maģistrantūra. Kad akadēmiju slēdza, vairs nebija, kur iet. Var studēt horeogrāfiju, bet tas nav tas.

Vai pašai nav bijis brīdis, kad gribējies visam atnest ar roku?

Ja godīgi, tad nē. Ir bijuši mazie mirkliņi, kad visi darbi sakrājušies kopā. Ir bijis milzīgs stress, kad jautāju sev, vai tas, ko daru, ir tā vērts. Vienmēr esmu zinājusi, ka pabeigšu skolu. Piemēram, uz klasiskās dejas nodarbībām nekad negribējās iet, taču gāju.

Kas pa šiem gadiem tev ir vislielākais ieguvums?

Lai arī cik ironiski tas skan, bet klasikas stundas nevēlos atcerēties. Esmu pateicīga, ka tās varēju mācīties un izturēju. Trijos gados bija jāapgūst tas, ko baleta skolā māca sešos gados. Tas bija saspringts un saspīests process, bet pašai – milzīga izaugsme. Četrus gadus laikā varēju apgūt vēl citus deju žanus, piemēram, moderno deju, džeza deju, vēsturiskās dejas u.c.

Vai, tavuprāt, jauniešiem gribas atgriezties dzimtajā pilsētā?

Vēlme ir, bet nav iespēju. Protams, tas atkarīgs arī no katra paša – ja ir vēlme atgriezties, vienmēr var kaut ko izdomāt. Noteikti gribētu šeit kādu laiku palikt un strādāt. Šis ir manas mājas, katru nedēļas nogali esmu šeit. Vienmēr, iebraucot Skrundā, pārņem labas sajūtas, tāpēc koncertu rīkoju te. Gribas savējiem dot labās emocijas.

Annas Bivbānes teksts un foto

Ne tikai encefalīts

Ērces pārnēsā dažādas slimības, ar kurām var inficēties cilvēki. Daudz zināms par ērcu encefalītu un Laimas slimību jeb boreliozī, bet pērn Kuldīgas novadā cilvēks pēc ērces koduma inficējies ar iepriekš mazāk pazīstamu slimību – ērlihiozi. Ārsti runā arī par tularēmiju. Vakcinācija pasargā tikai no ērcu encefalīta, bet, lai pasargātos no pārējām slimībām, jābūt piesardzīgiem.

Jābūt gudrākiem par ērci

Daudzi cilvēki no šiem kukaiņiem baidās tik ļoti, ka neuzdrošinās iet mežā. Diemžēl ne vienmēr tas līdz, jo ērce var piesūkties arī pastaigā pa parku un dārzu. Kādēļ tās izraugās mūs par saviem upuriem? Atbilde ir vienkārša – lai vairotos, tām ir jāēd, bet ēdiens ir asinis.

Daļējam sirdsmieram

„Nav jādzīvo panikā, bet piesargāties vajag,” saka *Latvijas Valsts mežu sēkļu plantācijas pārzine Andra Blūma*.

Viņai iespēju sastapties ar ērcēm netrūkst gan darbā, gan mājās, kas atrodas Maņģenē. „Pret ērcu encefalītu potējos gadiem ilgi – tas vismaz daļējam sirdsmieram. Tas nepasargās no pārējām slimībām, bet no encefalīta gan. Sākumā potējos brīvprātīgi, bet *Latvijas Valsts mežos* strādājošajiem tas ir obligāti. Potes mums pieprasa, bet arī atmaksā. Lai gan ļoti daudz laika pavada vietās, kur var būt ērces, pagājušajā vasarā man bija piesūkušās divas. Domāju, ka tas nav pārāk daudz. Ērces pati ņoņemu ar speciālo pinceti vai diegu, kā ir ieteikts. Pārbaudīt tās nekur nenesu, pat nezinu, kur būtu jāved. Uz Rīgu? Nē, es to nedarišu. Es nedomāju par to, ka varētu saslimt. Ja parādīsies kādi simptomi, tad būs jāārstējas ar antibiotikām.”

Andra teic, ka, ejot mežā, parasti velk gumijas zābakus vai speciālus darba apavus un slidena auduma kombinezona bikses. „Kaut gan, ja ērce gribēs, atradīs, kur ielīst. Saprotu, ka tie, kas nav potējušies, baidās no visa. Zinu paziņas, kas ir saslimušas ar ērcu encefalītu. Tas nav patīkami, smagākos gadījumos ir pat jāguļ slimnīcā. Mūsu ģimenes jaunieši saviem bērniem uz drēbēm pūš līdzekļus, kas ērces atbaida. Mežā ejam visi.”

Vajag pārbaudīt

Padures pagasta *Vindolu* saimnieks *Dzintars Leja* iesaka visiem būt ļoti uzmanīgiem un ērci, kas piesūkusies, pārbaudīt.

Pērn ar ērlihiozi inficēta ērce iekoda viņa paziņai. Kamēr tika noteikts, kas tā par slimību, pagāja ilgs laiks. Simptomi bijuši ļoti smagi: drudzis, ļoti augsta temperatūra, kas kritās un cēlās. Divas nedēļas arī infektoloģijas centrā neesot varēts noteikt, kas pie vainas. Pēc tam nācies ilgu laiku veseloties.

Jautāts, kā pati izvairās, Dz.Leja stāsta: „Kādreiz biju militārists, regulāri potējos pret ērcu encefalītu. Iespējams, kādu no tām ērcu pārnēsātājām slimībām esmu vieglā formā pārslimojis. Zinu, ka kaimiņš bija dabūjis Laimas slimību. Es jau arī līdz šim par ērcu kodumiem daudz neuztraucos – ņemu ārā sev, kaķim. Tāpēc jau nedzīvošu vienās bailēs, bet ir jāpiesargas. Vienmēr esmu pieteicis skautu un citu nometņu rīkotājiem brīdināt bērnus. Pērnajā sezonā man pašam neiekoda neviena ērce. Vārbūt tādēļ, ka esmu pieradis pat karstā laikā staigāt aizpogātā kreklā ar garām piedurknēm un garajās biksēs.”

Ērlihioze

Slimību profilakses un kontroles centrs informē, ka ērlihioze iepriekš vairāk bijusi izplatīta dzīvniekiem.

Slimības simptomi var attīstīties vienu vai divas nedēļas pēc ērces koduma. Parasti tā noris vieglā formā, ir neliels drudzis, sāpes muskuļos, galvassāpes, bet var būt arī smagāka simptomātika ar vemšanu, caureju, izsitumiem uz ķermeņa, locītavu sāpēm un centrālās nervu sistēmas simptomiem.

Tularēmija

Tā Latvijā ir sastopama reti, bet Somijā, Norvēģijā un Igaunijā slimnieku skaits ir ievērojami lielāks. Tularēmiju pārnēsā ne tikai ērces, bet arī odi un dunduri, iespējams inficēties no slimiem dzīvniekiem, pārtikas un ūdens, kas ir bijuši saskarē ar šiem dzīvniekiem (žurkām, pelēm, trušiem un citiem grauzējiem). Koduma vietā izveidojas lokāls apsārtums un ādas pacēlums, parādās drudzis un sāpes. Bojājums var izraisīt niezi un palielinoties veidot ādas apsārtumu ar pūslīti, kas pārplīst un pārveidojas par sāpīgu, lēni dzīstošu čūlu. Tā ir visbiežākā tularēmijas izpausme, bet var būt arī nopietnākas formas, kas skar kuņģa un zarnu traktu un izpaūžas ar vemšanu un caureju, plaušu forma un citas.

Ar visaugstāko saslimstības līmeni starp 23 Latvijas novadiem, kuros šogad tiek nodrošināta bērnu bezmaksas vakcinācija pret ērcu encefalītu, ir arī Alsungas, Skrundas un Kuldīgas novads.

Teritorijas tika noteiktas, veicot Slimību profilakses un kontroles centra epidemioloģiskās uzraudzības datu analīzi par saslimstību no 2014. līdz 2018. gadam.

SĪKSTAS UN IZTURĪGAS

Ērcēm ir četras attīstības stadijas: ola, larva, nimfa un pieaugusi ērce. Tās vairāk iemīļojušas dzīvniekus, cilvēki ir tikai gadījuma upuri. Piesūkties var nimfas vai pieaugusi ērce. Pieaugušām ērcēm ir divi dzimumi – vīriešu un sieviešu. Parasti piesūcas sieviešu dzimuma ērces, jo asinis ir vajadzīgas kā barības viela, lai varētu dēt oļiņas. Šie kukaiņi var dzīvot pat sešus gadus, izejot visas četras attīstības stadijas, var izdzīvot arī zemā temperatūrā. To skaits parasti nedaudz mazinās, ja ziemā ilgāku laiku ir spēcīgs sals, bet nav bieža sniega kārtā.

ATBAIDA AR SMARŽU

Pastaigā pa mežu vai pļavām jālieto kukaiņus atbaidoši līdzekļi – repelenti – vai vismaz jāiesmērējas ar eļļu. Krustnagliņu eļļa var būt labs kukaiņu un ērcu atbaidītājs. To ļoti vienkārši var pagatavot mājās. Ņem 1/3 krustnagliņu, 2/3 eļļu (sezama vai vīnogu kauliņu, var arī olīveļļu), notur 14 dienas. Lieto pirms došanās dabā, iesmērējot ar to ādu ap potītēm, plaukstu locītavām, kakla daļā un aiz ausīm. Kājas un rokas visā garumā var sasmērēt ar jebkuru eļļu, jo ērcēm ir grūti pārvietoties pa slidenu virsmu, un tās nevar tik vienkārši piesūkties.

Esot dabā, svarīgi atrasties kustībā, jo ērces parasti uzrāpo un piesūcas, kad cilvēks ir miera stāvoklī. Ja ir vēlēšanās pasēdēt pļaviņā vai meža ielokā, labāk to darīt uz kāda gaiša un vienkāršaina paklāja vai vismaz pēc piecelšanās pārbaudīt, vai pa drēbēm nerāpo kāds kukainis.

JĀNOŅEM PĒC IESPĒJAS ĀTRĀK

Tā tiek novērsta iespēja, ka ērces barības trakta saturs, kur dzīvo baktērijas, nonāk cilvēka audos un asinīs. Vislabāk kukaini ir ņoņemt pirmajā diennaktī. Jo īsāks piesūkšanās laiks, jo mazāka inficēšanās iespēja.

Pēc atgriešanās mājās no pastaigas vajag pārbaudīt gan sevi, gan bērnus, arī drēbes. Ērces uzreiz nepiesūcas, tās dodas *pastaigā* pa savu upuri, lai atrastu labāko un siltāko vietu. Īpaši svarīgi ir apskatīt locītavu iekšpusi, kakla daļu, ādu aiz ausīm.

Noņemot ērci, svarīgi to nesaspiest un neatstāt tās galvu ādā. Vislabāk to darīt ar speciālo ērcu pinceti, kuru var iegādāties gan aptiekās, gan dažos vakcinācijas centros. Ir svarīgi sekot, vai ērces koduma vietā neparādās apsārtums, īpaši gredzenveida, un vai nedēļas laikā pēc ērces piesūkšanās nepaaugstinās ķermeņa temperatūra. Ja tā, tad jānododas pie ārsta, neaizmirstot pateikt, ka bija piesūkusies ērce.

Kas jāzina par ērcēm

- Ērces ir sastopamas mežos, krūmājos, izcirtumos, nekoptās pļavās un to tuvumā. Tās var piesūkties arī dārzā vai parkā, kur ir neizpļauta zāle. Tādēļ pēc uzturēšanās dabā, ikreiz būtu jāpārbauda ķermenis un drēbes.
- Apmēram 30% ērcu, kas piesūkušās, izrādās inficētas ar encefalīta vīrusu. Tikpat ir inficētas ar Laimas slimību izraisošām baktērijām.
- Katru gadu 200–600 cilvēkiem Latvijā konstatē Laimas slimību. Encefalīta vīruss nokļūst asinīs uzreiz pēc kodiena, bet borēlijas, kas atrodas kukaiņa zarnu traktā, cilvēka organismā parasti nonāk vien vairākas stundas pēc piesūkšanās, tādēļ ļoti svarīgi ērci pēc iespējas ātrāk pamanīt un ņoņemt, nesaspiežot to.
- Dodoties dabā, svarīgi izvēlēties piemērotu apģērbu, kas pielāgots tā, lai ērce nevar palīst apakšā. Ērce visbiežāk pieķeras garāmejoša cilvēka kājām potīšu rajonā, jo parasti sēž uz zāles stiebra aptuveni 10 centimetru augstumā virs zemes. Tādēļ bikšu galus ieteicams likt zeķēs vai zābakos. Labāk izvēlēties gaišu apģērbu. Uz tāda ērce ir labi saskatāma. Ērci grūti pieķerties pie sintētiska un slidena apģērba. Lai kukainis neieķertos matos, galvā jāliet cepure, kapuce vai jāsien lakats. Atgriežoties mājās, nekavējoties jānomaina apģērbs un jānomazgājas dušā.
- Ja ērce tomēr piesūkusies, tā jānoņem pareizi un pēc iespējas ātrāk. Vietu, kur tā piesūkusies, dezinficē ar spirtu vai degvīnu. Ar pinceti satver ērci pēc iespējas tuvāk ādai un lēni, cenšoties nesaspiest ķermeni, ar apļveida kustībām (kā skrūvējot) izvelk kukaiņi. Ja pincete nav pieejama, ap ērces snukīti pēc iespējas tuvāk ādai apsien diega cilpu un, velkot aiz diega galiem, ērci izņem. Koduma brūci dezinficē un rokas nomazgā ar ūdeni un ziepēm.

(Pēc Slimību profilakses un kontroles centra informācijas.)

PĀRDOD

Vienistabas **DZĪVOKLI**. Tālr. 29285018.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

Kaprona **VIRVI**, 5 cm diametrā ar cilpām galos. Tālr. 22302300.

Pārdod vasaras **KVIEŠUS** ap 3 t. Tālr. 26229395.

Ceturtdien, 18. aprīlī, tirgos dažādu krāsu **JAUNPUTNUS**. Vārmē 8.00, Kabilē 8.20, Rendā 8.40, Kuldīgā 9.10, Ēdolē 9.30, Alsungā 9.40, Gudeniekos 10.00, Basos 10.10, Vilgālē 10.30, Turlavā 10.40, Sermītē 10.50. Tālr. 25508665.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Ar piegādi pārdod visu veidu **MALKU**, mulču, skaidas. Tālr. 29249578.

Jauktu, skaldītu **MALKU**, arī katliem. Krava no 130 eiro. Tālr. 28356979.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

TRŪDMĒSLUS. Tālr. 26823474.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 25669128.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 26104984.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirmsas visā Kurzemē. Kārtojams dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Piena **BULLUS** no 2 nedēļām. Tālr. 26856986.

Iepērk lopbarības **GRAUDUS**. Tālr. 29335384.

W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
 25 622 293 (Āris)

DAŽĀDI

Kuldīgā rīko A, B, BE, C, CE, D un 95. koda **KURSUS**. Pasniedz Ē.Griģis. Tālr. 29194359.

AUTOSKOLA Ripo-A rīko auto un moto vadītāju **KURSUS** Skrundas vidusskolā 25. aprīlī 18.00. Tālr. 26773763.

Sniedzam konsultācijas un palīdzam sagatavot **PROJEKTU IE-SNIEGUMUS** komersantiem, kuri vēlas saņemt finansējumu *LEADER* programmas ietvaros. Kopējais pieejamais finansējums – 655133,58 EUR, atbalsta intensitāte no 70 līdz 80%. SIA *Goldingen* ir astoņu gadu praktiska pieredze konsultāciju sniegšanā un dažādu projektu pieņemumu sagatavošanā. Tālr. 26633862, e-pasts: projekti@goldingen.lv.

JUMTU MAIŅA, fasādes siltināšana, apdare. Kausējamo jumtu remonts. Materiālu piegāde. Tālr. 28749982.

Visu veidu **JUMTA DARBI**, betonēšana, mūrēšana, fasādes darbi, materiālu piegāde. Tālr. 25300993.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Ātri saskaldū **MALKU**. Tālr. 26449398.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

TRŪDĒTI KŪTSMĒSLI ar piegādi. Tālr. 28115501.

VAJADŽĪGI

Viesnīcas komplekss SIA *Academy Vitality* (4010364885) Aizputē **AICINA UZ SADARBĪBU** pašnodarbinātas personas šādu pakalpojumu sniegšanai: telpu uzkopšanā, pavārus un pavāru palīgus, kā arī sporta instruktorus un terapeitus. Darba samaksa no 3 līdz 7 eiro stundā. Tālr. 25743544.

SIA *Bērzi plus* (41202008941) piedāvā darbu **VIRPOTĀJAM-METINĀTĀJAM**. Alga, sākot no 1100 eiro. Tālr. 29153902.

SIA *Rajaks* (46102003750) – lēnzaģa (2 galvu taras) un brusotāja **OPERTORI**. Darbs intensīvs un fizisks. Darbs vienā maiņā. Atalgojums, sākot no 550 eiro (attiecīgi pēc padarītā darba). Pieņemties Kuldīgā, Planīcas ielā 75, vai pa tālr. 26464576 no 8.00 līdz 17.00.

SIA Lāses AM veikals aicina!

Mēs piedāvājam Latvijā audzētu svaigu cūkgaļu, jaunlopa gaļu un gaļas izstrādājumus. Piedāvājumā ir pieejami arī svaigi subprodukti.

Veikalam mainīts darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai 9.00–18.00, sestdienās – 9.00–15.00, svētdienās, pirmdienās – slēgts.

Par
SPORTA PASĀKUMIEM,
rezultātiem informējiet
e-pastā:
inta.jansone@
kurzemnieks.lv!

LĪDZJŪTĪBAS

Vējš pāri traucot, būs kā glāsts – Jums paliks tikai atmiņstāsts. Un mani glāstīs vēji, koka zars, Tikai nebūs vairāk pavasars.

/M.Jansone./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar Intu Poļikovu, no tēta atvadoties.

V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas kolektīvs

Ir tumsa nodzēsusi silto liesmu, Vēl grūti aptvert to, cik zudums liels.

/Ā.Elksne./

Izsakām dziļu līdzjūtību Censim Sveilim, brāli zaudējot.

Zelmeņu mājas iedzīvotāji

Es jau neaizeju, Es vienmēr būšu puteņī un bērzos, Zvaigznēs un bērnos savos.

/Ā.Elksne./

Skumju brīdī esam kopā ar Laimu Briedi un ģimeni, dzīvesbiedru DĀVIDU SVEILI mūžībā pavadot.

Lāsīšu mājas iedzīvotāji

Un atmiņas ziedēs ap viņu Baltas kā ābeles.

/Ā.Elksne./

Visdziļākā līdzjūtība Selvai Rozentālei, brāli mūžībā pavadot.

Kuldīgas 2. vidusskolas kolēģi

Bet sirds siltums paliks, Paliks vēl aiz tevis, Un atmiņas kā maza saule degs.

/P.Priede./

Selviņ, esam kopā ar tevi, brāli mūžībā pavadot.

Tavas draudzenes

Tajās lapās, Ko mūžības vēji nu šķirsta, Paliek cilvēka mūžs.

/Z. Purvs./

Skumju brīdī esam kopā ar klases audzinātāju Selvu Rozentāli, brāli mūžībā pavadot.

Kuldīgas 2. vidusskolas 7. klases skolnieki un vecāki

Cilvēka dzīvei ir zvaigznes gājums – Tā iemirdzas un nodzīst, Paliek klusums, neizteikti vārdi...

/I.Auziņš./

Izsakām līdzjūtību Jānim Strautmanim, no brāļa atvadoties.

SIMRAS kolektīvs

Koks nezina, kad vētrā tas lūzīs, Ne cilvēka sirds, kad pūkstēt tā stās.

/O.Rikmanis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jurim Freimanim, brāli pāragri zaudējot.

Sasniku ģimene Kandavā

PAUERLIFTINGS**Trīs uzvaras un labots rekords**

Kuldīgas pauerliftinga komandai – Artūram Kronbergam, Kevinam Romanam un Normundam Sproģim – Latvijas kausa izcīņā trīs 1. vietas un labots valsts rekords.

Pauerliftinga federācijas GPC Latvijas kausa izcīņā Iecavā kuldīdzniekiem Normundam Sproģim un Kevinam Romanam divās nedēļās bija jau otrās sacensības, taču tas neliedza uzvarēt un Normundam pat labot Latvijas rekordu svara stieņa spiešanā guļus. 1. vieta grupā arī Kuldīgas komandā startējošajam skruddeniekam Artūram Kronbergam, kuram šogad pirmās sacīkstes.

Atlēti varēja sacensties spēkā trīscīņā, svara stieņa spiešanā guļus un vingrinājumos *Push&Pull*. GPC Latvijas kausa pulcēja ap 70 sportistu, tostarp no Lietuvas.

K.Romans startēja spēka trīscīņā svara kategorijā līdz 75 kg un jauniešu grupā (no 17 līdz 19 gadiem). Pietupienā ar stieni trešajā piegājienā padevās 120 kg, spiešanā guļus pacelti 80 kg, bet vilkmē no zemes pievarēti 130 kg. Tas kuldīdzniekam summā deva 330 kg un pirmo vietu savā vecuma grupā un svara kategorijā. Vērā ņemams fakts, ka K.Romanam padevās visi deviņi piegājieni, un tas liecina gan par sportista fizisko, gan garīgo noturību, kā arī par izpildītu sacensību plānu. Turklāt

pirms nedēļas Tukumā sasniegtie rezultāti spiešanā guļus un vilkmē no zemes sportistam uzlaboti attiecīgi par 5 kg un 2,7 kg.

Izcilu sniegumu spēja parādīt arī N.Sproģis, kurš startēja spiešanā guļus kategorijā *Masters 2* vecuma grupā 50–59 gadi un svara kategorijā līdz 110 kg. Viņam padevās visi trīs piegājieni, no kuriem pēdējā pievarēti 205 kg, tā atkārtoti labojot Latvijas rekordu, jo to viņš izdarīja jau pirms nedēļas Tukumā. Šoreiz rekords uzlabots par 15 kg. Trešajā piegājienā paceltais svars bija nepieciešams arī tāpēc, lai gūtu uzvaru ne tikai savā svara kategorijā, bet arī absolūtajā vērtējumā starp visiem kategorijas *Masters* grupu sportistiem. Tagad N.Sproģis savu vārdu Latvijas rekordu tabulā nostiprinājis kategorijā ne tikai līdz 100 kg, bet arī līdz 110 kg.

Arī A.Kronbergam svara kategorijā līdz 110 kg grupā *Open* izdevās visi trīs piegājieni, pēdējā pievarot 187,5 kg smagu stieni. Tas nodrošināja pirmo vietu savā kategorijā, kā arī otro vietu grupas *Open* absolūtajā vērtējumā.

Edgars Peterlevics
Kevina Romana arhīva foto

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā
Kurzemnieks
iesniedz ērti
no sava datora

307.lv

VĀRDADIENAS

No 15. līdz 21. aprīlim
 15. Aelita (493), Gastons (57)
 16. Alfs (47), Bernadeta (57),
 Mintauts (54)
 17. Rūdis (254), Rūdolfs
 (2306), Viviāna (107)
 18. Jadviga (1109),
 Laura (9254)
 19. Fanija (76), Vēsma (927)
 20. Mirta (14), Ziedīte (169)
 21. Anastasija (10 159),
 Marģers (131)

Populārākie: Anastasija
 un Rūdolfs.

Energiskas vārda īpašnieces

Anastasija Gailīte, mācās PIKC Ventspils mūzikas vidusskolā:
 – Vecākiem šis vārds patika jau pirms manas dzimšanas. Mama negribēja mūsdienīgu un populāru vārdu. Bērībā man nebija iebildumu pret to, bet skolas laikā sapratu, ka gribu citu, jo likās, ka Anastasija ir dīvains vārds. Man patika Viktorija, Jana un Diāna. Esmu satikusi dažas meitenes ar tādu vārdu kā man, taču neesmu iepazinusies tik tuvu, lai spētu pateikt, vai mums ir kopīgas rakstura iezīmes, bet liekas, ka esam jautras un enerģiskas. Tagad šis vārds ir populārāks, ir sabiedrībā pazīstamas aktrises, dziedātājas, sportistes. Vārdadienu svinu, jo svētki ir iespēja satikt radniekus un draugus. Ja ir labi laika apstākļi, svinam vasarnīcā. Vienmēr ir dīvaini, kad vārdadiena sakrīt ar kādu eksāmenu, konkursu vai koncertu, jo tādus notikumus atceras spilgtāk. Reizēm iekrīt Lieldienās, tad ir divi svētki vienā dienā. Citās valstīs visizplatītākā kļūda ir Anastāsija – pat viens burts, kuru dokumentos ieraksta nepareizi, spēj radīt pārpratumus. Pārsvārā mani sauc par Nastju.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 15. APRĪLĪ

Dienas garums – 14 st. 15 min.
 Saule lec 6.17, riet 20.32.

Naktī -1°...+1°

2-7 m/s

Dienā +3°...+9°

5-12 m/s

RĪT, 16. APRĪLĪ

Dienas garums – 14 st. 20 min.
 Saule lec 6.14, riet 20.34.

Naktī 0°...+5°

3-8 m/s

Dienā +6°...+12°

4-10 m/s

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

198. kārtā

Itāliešu manierisma gleznotājs (1527–1593), dzimis Milānā. Gleznojis alegoriskus portretus, attēlojot dažādus augļus, dārzeņus, ziedus, zivis vai grāmatas portretējamās figūras formā. Savas darbības sākumā veidojis freskas Komo katedrālī. Viņa darbi ir vieni no sirreālistu iedvesmas avotiem.

Atbildes gaidām līdz 17. aprīļa 11.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

197. kārtas atbilde: Kazimirs Maļevičs. Pašportrets, 1912.

Pareizi atbildējuši:

Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Vita Jurenovska, Peters Dals.

Aicina kļūt par skolotāju

Nodibinājums *Iespējamā misija (IM)* līdz 28. aprīlim aicina mācību iestādes pieteikt skolotāja amata vakances 2019./2020. mācību gadam, aizpildot anketu www.ej.uz/impieteikums2019.

- Pieteikt vakances aicinātas tās skolas, kuras:
 - *ir valsts un pašvaldību izglītības iestādes un realizē vispārējās pamatizglītības un vidusskolas izglītības mācību programmas,
 - *vēlas ilgtermiņā kļūt par efektīvu organizāciju un prakses skolu jauniejiem skolotājiem Latvijā,
 - *var piedāvāt vienam skolotājam pamatslodzi – 15 līdz 21 kontaktstundu nedēļā vienā mācību priekšmetā,
 - *var piedāvāt profesionālu un mērķtiecīgu jauno skolotāju atbalsta sistēmu.
- Šobrīd dalībai apstiprināti 23 kandidāti, bet atlase turpinās līdz aprīļa beigām. Dalībnieki, kuri 1. septembrī sāks darbu skolās un IM izglītības programmā, būs zināmi jūnija sākumā.
- Vairāk www.iespejamamisija.lv/piesakiet-vakanci.

Lasi mūs arī internetā:
[www.kurzemnieks.lv!](http://www.kurzemnieks.lv)

IZSTĀDE

Kaķi ar stāstu

„Esmu īsta kaķu vecene,” tā smejas māksliniece Inta Abramenko, kuras gleznoto kaķu izstāde līdz 10. maijam skatāma Kuldīgas galvenās bibliotēkas otrajā stāvā.

„Mājās man ir viens kaķis – manas mājas svētība. Viņš ir vairākās bildēs, tikai dažās to esmu uzlabojusi par orientālo. Pārējos modeļus atrodu prātā. Ir jau arī pozētāji. Bet pārsvarā izlasu stāstus par kaķiem, kas savulaik bijuši ar kaut ko slaveni. Tad man rodas doma, ko uzgleznot,” atzīst māksliniece.

LAI RUNĀ OTA!

Uz Kuldīgu mākslinieci aicināja keramiķe Maija Mitrēvica. Abas esot mācījušās Liepājas Lietišķās mākslas vidusskolā. I.Abramenko paralēli gleznošanai mācījusies arī aktiermākslu Liepājas teātra 2. studijā. „Četrus gadus manī dzina glezniecības pamatus. Bija vērts. Pēc vairōg-

dziedzera operācijas tagad skaļi parunāt nevaru. Lai runā ota! Bet pirms gleznošanas spēlēju Liepājas, Valmieras, Dailes un Muzikāli poētiskajā teātrī. Tad mani Rīgā uzaicināja uz dzimtsarakstu nodaļu – kā aktrisei palasīt dzeju. Kad vadītājas vietniece gāja dekrētā, man piedāvāja šo vietu. Nostrādāju 20 gadu. Pēc operācijas darbu pametu, sāku gleznot kaķus. Man piedzima mazmeitiņa, kurai vajadzēja uzdāvināt kaut ko skaistu. Sākumā domāju, ka zīmēšu kādu lellīti vai puķītes, bet tad prātā ienāca Alberta Kronenberga dzejolis *Pieci kaķi*. To arī uzgleznoju un mazmeiņai uzdāvināju. No šiem kaķiem nāca arī pārējie,” māksliniece atceras.

180 GLEZNAS

„Kad mans Filimons jeb Filcītis bija jauns, viņš koda rokās, klēpī nenāca. Tagad viņam ir 13 gadi. Nāk klēpī, uzguļas uz sāpošām vietām, ārstē,” māksliniece rāda gleznas, kuru iedvesmas avots ir

Inta Abramenko: „Kaķi ir no citas planētas. Īstenībā mēs, cilvēki, pie viņiem dzīvojam, nevis otrādi. Kad manējais kaķis uz mani paskatās, šķiet, ka viņš cauri redz.”

viņas runcis. Stāsti ir arī citiem darbiem: „Pie manis nonāca grāmatīņa par 100 pasaulē slaveniem kaķiem. Tur ir apraksti, bet bilžu nav. Es tad nu izdomāju, kāds tas kaķis varētu izskatīties. Piemēram, Rusiks strādāja pie Melnās jūras. Viņš varēja nekļūdīgi atrast kaviāra kontrabandu. Pēc diviem darba gadiem Rusiku sabrauca. Runā, ka tas bijis atentāts. Pelēce Teksasā laidusi pasaulē 420 kaķēnus. Man ir arī

Aspazijas kaķi. Lasīju, ka Rīgas dzīvoklī dzejniecei bijuši trīs kaķi – Didzis, Inga un Sētmalītis, bet Dubultos – jau pieci. Tos arī uzgleznoju.”
 I.Abramenko atzīst, ka Kuldīgā izliktie darbi tapuši divos trīs gados. Kopā piecos gados esot uzgleznotas 180 kaķu gleznas, bet būšot vēl. „Braucu arī plenēros, kur gleznoju ainavas, ir klusās dabas, bet kaķi ir vislielākā mīlestība. Pūkainos Angoras kaķus

Bengālijas kaķis Bendžamins pieder mākslinieces meitai. „Kad izguļas uz radiatoriem, viņš ir tik garš, ka uz audekla visam nepietiek vietas,” smejas Inta.

atstāju citiem māksliniekiem. Manējie ir plikie ar lielajām ausīm,” nosmejas I.Abramenko.
 Paralēli Kuldīgai viņas kaķu gleznas skatāmas Lapmežciema kultūras namā un kafejnīcā Majoros. „Kaķi klejo pa Latviju, gaidām piedāvājumus. Domāju, ka Kuldīgā manējie kaķi iedzīvosies ļoti labi, mīlēs to, jo šeit lec zivis. Lai uz izstādi nāk gan kaķu mīļotāji, gan tie, kas nemīl. Varbūt iemīlēs,” māksliniece aicina.
Inguna Spuleniece
Madaras Salas foto